GERARD HOGAN
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2021. április 15.[1]

C-650/19. P. sz. ügy

Vialto Consulting Kft.
kontra

Európai Bizottság

„Fellebbezés – Kártérítési kereset – Szerződésen kívüli felelősség – Előcsatlakozási támogatási eszköz – Decentralizált irányítás – Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) vizsgálata – Helyszíni ellenőrzések – 2185/96/Euratom, EK rendelet – 7. cikk – Hozzáférés a számítógépes adatokhoz – Digitális kriminalisztikai művelet – Jogos bizalom – A meghallgatáshoz való jog – Nem vagyoni kár”

I. Bevezetés

1. Fellebbezésében a Vialto Consulting Kft. (a továbbiakban: Vialto vagy fellebbező) az Európai Unió Törvényszéke 2019. június 26-i Vialto Consulting kontra Bizottság ítéletének (T-617/17, nem tették közzé, EU:T:2019:446, a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri. Ebben az ítéletben a Törvényszék elutasította a fellebbező által benyújtott, az Európai Bizottság és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) állítólagosan jogellenes magatartása miatt a TR2010/0311.01–02/001. sz. szolgáltatásnyújtási szerződésből való kizárása okán állítólagosan elszenvedett kárának megtérítése iránti keresetet.

2. A jelen fellebbezés fontos kérdést vet fel azzal kapcsolatban, hogy az OLAF hogyan folytatja le külső vizsgálatait, közelebbről pedig a digitális kriminalisztikai műveletek korlátait illetően. Lehetőséget nyújt továbbá arra is, hogy tisztázza az OLAF által a helyszíni ellenőrzés megkezdésekor tett kötelezettségvállalások hatását, tekintettel a bizalomvédelem elvére és a meghallgatáshoz való jog terjedelmére egy olyan eljárás keretében, amely több olyan hatóságot érint, mint az OLAF, a Bizottság és a nemzeti hatóság.

3. Az OLAF külső vizsgálatokkal kapcsolatos jövőbeli közigazgatási gyakorlata szempontjából nem lebecsülendő jelentőséggel bír majd a Bíróság jelen fellebbezési eljárásban hozandó ítélete. Mielőtt megvizsgálnánk a jelen fellebbezés keretében ily módon feltett jogkérdéseket, előzetesen meg kell vizsgálni a releváns jogi hátteret.

[1] Eredeti nyelv: angol.

II. Jogi háttér

A. A 2185/96/Euratom, EK rendelet

4. Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet [2] 4. cikke a következőket mondja ki:

„A helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat a Bizottság szoros együttműködésben készíti elő és folytatja le az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságaival, amelyeket kellő időben értesít az ellenőrzések és vizsgálatok tárgyáról, céljáról és jogi alapjáról, hogy azon hatóságok minden szükséges segítséget biztosíthassanak. Ennek érdekében az érintett tagállam tisztviselői részt vehetnek a helyszíni ellenőrzéseken és vizsgálatokon.

Ezen felül, ha az érintett tagállam úgy kívánja, a helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat a Bizottság és a tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai közösen folytathatják le.”

5. A 2185/96 rendelet 7. cikke határozza meg, hogy mit tehetnek a bizottsági felügyelők az általuk végzett helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok keretében. E rendelkezés szerint:

„(1) A bizottsági felügyelők a nemzeti közigazgatási tisztviselőkével azonos feltételek mellett és a nemzeti jogalkotásnak megfelelően hozzáférhetnek az érintett vállalkozások minden olyan információjához és dokumentumához, amely a helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok megfelelő lefolytatásához szükséges. Ugyanazokat a vizsgálati lehetőségeket vehetik igénybe, mint a nemzeti közigazgatási felügyelők, így különösen másolatot készíthetnek az ügyhöz tartozó okiratokról.

A helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok különösen a következőkre terjedhetnek ki:

– üzleti könyvek és dokumentumok, úgy, mint számlák, kikötések és feltételek listái, fizetési bizonylatok, felhasznált anyagok és elvégzett munkák kimutatásai, és gazdasági szereplők által őrzött bankszámlajelentések,

– számítógépes adatok,

– termelési, csomagolási és elküldési rendszerek és módszerek,

– áruk jellege és mennyisége, illetve befejezett műveletekre vonatkozó fizikai ellenőrzések,

– minták vétele és ellenőrzése,

– pénzügyi támogatásban részesített munkák és beruházások előmenetele, és befejezett beruházások felhasználása,

– költségvetési és számviteli dokumentumok,

– támogatott projektek pénzügyi és műszaki megvalósítása.

[2] HL 1996. L 292., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 303. o.

(2) Szükség esetén, a Bizottság kérésére a tagállamoknak kell megtenniük a megfelelő óvintézkedéseket a nemzeti jog alapján, különösen azért, hogy megóvják a bizonyítékot."

B. A 718/2007/EK rendelet

6. Az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) létrehozásáról szóló 1085/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2007. június 12-i 718/2007/EK bizottsági rendelet[3] 10. cikkének (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„Amennyiben a (2), (3) és (4) bekezdés másként nem rendelkezik, az IPA-rendelet értelmében történő támogatás végrehajtására decentralizált igazgatás vonatkozik, amennyiben a Bizottság egyes intézkedések irányítását a kedvezményezett országra ruházza, míg megtartja az általános költségvetés végrehajtásáért fennálló átfogó végső felelősséget, [az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL 2002. L 248., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 74. o.)] 53c. cikkével és az EK-Szerződések vonatkozó rendelkezéseivel összhangban."

7. E rendelet 21. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A kedvezményezett ország a következő különböző szerveket és hatóságokat jelöli ki:

[…]

f) IPA-alkotóelemenként vagy programonként egy lebonyolító szervezet;

[…]"

8. A 718/2007 rendelet „A lebonyolító szervezet feladatai és felelősségei" című 28. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Minden egyes IPA-alkotóelemre vagy -programra létrejön egy lebonyolító szervezet, amely az IPA-rendelet alapján történő támogatás kezelésével és végrehajtásával foglalkozik.

A lebonyolító szervezet a kedvezményezett ország közigazgatásán belüli testület vagy testületek sora.

(2) A lebonyolító szervezet felelős az érintett program vagy programok hatékony és megbízható pénzgazdálkodás elvével összhangban történő irányításáért és végrehajtásáért. […]"

[3] HL 2007. L 170., 1. o.

C. A 883/2013/EU, Euratom rendelet

9. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. szeptember 11-i 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet[4] 3. cikke az OLAF által végzett külső vizsgálatokról szól. E cikk a következőképpen szól:

„(1) [Az OLAF] a [2185/96 rendelettel] a Bizottságra ruházott hatásköröket gyakorolja, hogy helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat folytasson a tagállamokban, valamint – a hatályos együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási megállapodásokkal és bármely más hatályos jogi eszközzel összhangban – a harmadik országokban és a nemzetközi szervezeteknél.

[…]

(2) Az uniós finanszírozásra vonatkozó támogatási megállapodással, határozattal vagy szerződéssel összefüggő csalás, korrupció vagy az Unió pénzügyi érdekeit sértő bármely más jogellenes tevékenység fennállásának megállapítása érdekében [az OLAF] a [2185/96 rendeletben] megállapított rendelkezések és eljárások szerint helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat folytathat le a gazdasági szereplőknél.

(3) A helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok során a Hivatal alkalmazottai az alkalmazandó uniós jog értelmében, az érintett tagállam szabályainak és gyakorlatainak megfelelően, az e rendeletben előírt eljárási garanciákat betartva járnak el.

[Az OLAF] kérésére az érintett tagállam illetékes hatósága megadja [az OLAF] alkalmazottainak a szükséges segítséget ahhoz, hogy a 7. cikk (2) bekezdésében említett írásbeli meghatalmazásnak megfelelően a feladataikat hatékonyan láthassák el. Amennyiben a nemzeti szabályozás értelmében az említett segítségnyújtáshoz igazságügyi hatóság általi előzetes felhatalmazásra van szükség, az ilyen felhatalmazást kérelmezni kell.

Az érintett tagállamnak a [2185/96 rendeletnek] megfelelően gondoskodnia kell arról, hogy [az OLAF] alkalmazottai a tagállam illetékes hatóságaira vonatkozó feltételekkel azonos feltételek mellett, az érintett tagállam nemzeti jogával összhangban hozzáférhessenek valamennyi olyan, a vizsgálat tárgyára vonatkozó információhoz és dokumentumhoz, amely szükségesnek bizonyul a helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok hatékony és eredményes lefolytatásához.

[…]”

D. A digitális kriminalisztikai eljárásokról szóló iránymutatás az OLAF személyzete számára

10. Az OLAF digitális kriminalisztikai eljárásokról szóló iránymutatása az OLAF személyzete számára (a továbbiakban: a digitális eljárásokról szóló iránymutatás) az OLAF által elfogadott olyan belső szabályokból áll, amelyeket az OLAF alkalmazottainak a digitális bizonyítékok azonosítása, megszerzése, képpé alakítása, gyűjtése, elemzése és megőrzése terén kell követniük. Az iránymutatás célja többek között a 2185/96 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének végrehajtása, és az OLAF honlapján érhető el.

[4] HL 2013. L 248., 1. o.

11. A digitális eljárásokról szóló iránymutatás 4. cikkének címe: „A digitális kriminalisztikai művelet lefolytatása – általános eljárás”. E cikk a következőképpen rendelkezik:

„[…]

4.3. A digitális kriminalisztikai művelet megkezdésekor a DES [(Digital Evidence Specialist of OLAF staff – az OLAF személyzetének digitális bizonyítékokkal foglalkozó szakértője)]: (1) dokumentálja a kriminalisztikai művelet tárgyát képező valamennyi digitális adathordozót, valamint a fizikai környezetet és az elrendezést, továbbá fotókat készít azokról; (2) leltárt készít a digitális adathordozókról. A leltárt szerepeltetni kell a »digitális kriminalisztikai műveleti jelentésben«, valamint az ahhoz csatolt fényképek között.

4.4. Általában a DES végzi a 4.3. pontban hivatkozott eszközök teljes digitális kriminalisztikai kinyerését. Amennyiben lehetséges, a DES és a vizsgáló előzetesen együtt megvizsgálják ezeket az eszközöket annak eldöntése érdekében, hogy tartalmazhatnak-e a vizsgálat szempontjából potenciálisan releváns adatokat, és hogy megfelelő-e a részleges digitális kriminalisztikai kinyerés. Amennyiben igen, a DES a teljes helyett részleges digitális kriminalisztikai kinyerést végezhet. A tartalom rövid ismertetését és a DES által adott hivatkozási számot rögzíteni kell a lemezképállomány digitális kriminalisztikai kinyerése során.

[…]”

12. A digitális eljárásokról szóló iránymutatás 8. cikke „A digitális kriminalisztikai művelet során gyűjtött adatok vizsgálata” címet viseli. E rendelkezés szerint:

„8.1. Közvetlenül a digitális kriminalisztikai művelet során történt felhasználását követően a DES szalagon rögzíti a digitális lemezképállomány két tartalék másolatát, és azokat egyedi azonosítószámmal ellátott lepecsételt borítékokba helyezi. […]

8.2. A DES a digitális lemezképállományt a kriminalisztikai laboratóriumban található kriminalisztikai fájlszerverre továbbítja. Az ily módon továbbított fájl a kriminalisztikai munkafájl. A DES-nek tájékoztatnia kell a vizsgálót, amint a kriminalisztikai munkafájl rendelkezésre áll.

[…]

8.4. Amikor a kriminalisztikai munkafájl rendelkezésre áll, a vizsgáló írásbeli megkereséseket küld a CMS információkérési modulon keresztül a kriminalisztikai munkafájl indexálása céljából, illetve adott esetben a DES vagy a műveleti elemző segítségét kéri a vizsgálat szempontjából releváns adatok azonosításához. Ez utóbbi megkeresésben ismertetnie kell a keresés célját, valamint a vizsgáló által keresett bizonyítékok és/vagy bizonyítékok típusát. A vizsgáló írásbeli megkeresésére válaszul és a vizsgálóval közösen a DES a keresési kritériumoknak megfelelő adatokat nyer ki a digitális kriminalisztikai munkafájlból, amelyekhez a vizsgáló csak olvasás céljából fér hozzá.

8.5. A potenciális bizonyítékok keresése dinamikus folyamat, amely több egymást követő műveletet is magában foglalhat. A keresési folyamatba beletartozhat a ki nem osztott területen a törölt adatok nyomainak keresése, a keresendő kulcsszavak meghatározása, vagy olyan összetettebb kutatások végzése, mint egy különleges kifejezés vagy az idővonalon végzett keresések.

8.6. A vizsgáló a DES iránymutatása alapján a kriminalisztikai laboratórium eszközei révén azonosítja a potenciálisan releváns információkat. A vizsgáló kérheti továbbá a DES-től a releváns fájlok kinyomtatását vagy elektronikus másolat rendelkezésre bocsátását, amelyet csatolni kell a vonatkozó CMS-dossziéhoz. A kriminalisztikai laboratórium adatainak a vizsgálóhoz történő ilyen továbbítását rögzíteni kell a CMS információkérési modulban, a bizonyítékok kezelésének védelme érdekében.

8.7. A vizsgáló által kezdeményezett tájékoztatáskéréssel összefüggő digitális kriminalisztikai munkafájl vizsgálatát követően a DES »digitális kriminalisztikai vizsgálati jelentést« készít, amelyben összefoglalja a végrehajtott kriminalisztikai cselekményeket, és felsorolja a vizsgálónak szolgáltatott információkat. E jelentést a megfelelő CMS-dossziéhoz kell csatolni.

8.8. Az elemzés végén a műveleti elemző a digitális kriminalisztikai munkafájl és az elért eredményekből származó adatok alapján »operatív elemzési jelentést« készít. Ezt a jelentést a megfelelő CMS-dossziéhoz kell csatolni."

III. A jogvita alapjául szolgáló tényállás

13. A jogvita előzményeit a megtámadott ítélet 1–23. pontja összegzi. Ezeket a következőképpen lehet összefoglalni.

14. A Vialto magyar jog szerint alapított társaság, amely magán- és közszférabeli vállalkozásoknak és szervezeteknek nyújt tanácsadási szolgáltatásokat.

15. 2011. április 22-én az Európai Bizottság az előzetes ellenőrzéssel működő decentralizált irányítási rendszer keretében finanszírozási megállapodást kötött a Török Köztársasággal, amely a Török Köztársaság nemzeti programjának részét képezte az egy előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) létrehozásáról szóló, 2006. július 17-i 1085/2006/EK tanácsi rendeletben[5] előírt előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) „Átmeneti támogatási és intézményfejlesztési alkotóelem" keretében. A 718/2007 rendelet 21. cikke értelmében vett kijelölt lebonyolító szervezet a Központi Pénzügyi és Szerződéskötő Egység (CFCU) volt.

16. 2013. december 17-én az *Európai Unió Hivatalos Lapjának Kiegészítésében* (HL 2013/S 244–423607) a „Mezőgazdasági Parcellák Azonosító Rendszerének digitalizálása" elnevezésű TR2010/0311.01. számú projekt (a továbbiakban: a szóban forgó projekt) keretében meghívásos eljárásra vonatkozó közbeszerzési hirdetményt tettek közzé, az EuropeAid/132338/D/SER/TR. referenciaszámon. A közbeszerzési hirdetmény célja egy eredeti szerződés megkötése volt 26 hónapos kezdeti időszakra, legfeljebb 4 500 000 euró költségvetéssel. A közbeszerzési hirdetményben megjelölt ajánlatkérő szerv a CFCU volt.

17. 2014. szeptember 19-én a szóban forgó közbeszerzési hirdetmény nyomán kötött szerződést az Agrotec SpA által koordinált konzorciumnak (a továbbiakban: konzorcium) ítélték oda, amely öt résztvevőből állt, köztük a fellebbezőből. A konzorcium a CFCU-val megkötötte a TR2010/0311.01–02/001. sz. szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződést (a továbbiakban: szóban forgó szerződés).

[5] HL 2006. L 210., 82. o.

18. Miután a 883/2013 rendelet 3. cikke alapján a szóban forgó projekt keretében elkövetett korrupció vagy csalás gyanúja miatt vizsgálatot indított, az OLAF úgy határozott, hogy ellenőrzéseket és helyszíni vizsgálatokat végez a fellebbező helyiségeiben (a továbbiakban: helyszíni ellenőrzés).

19. 2016. április 7-én az OLAF két meghatalmazást adott ki a helyszíni ellenőrzéssel és egy digitális kriminalisztikai-technikai művelettel megbízott tisztviselők tekintetében. E meghatalmazások értelmében a helyszíni ellenőrzés a fellebbező birtokában lévő, a szóban forgó projekt keretében elkövetett korrupciós és csalási cselekményekben való esetleges közreműködésére vonatkozó bizonyítékok beszerzésére irányult. A digitális kriminalisztikai művelet célja többek között az volt, hogy a fellebbező valamennyi, a szóban forgó projekt irányítására használt digitális eszközéről kriminalisztikai másolatot készítsenek (mint például az asztali számítógépek, a hordozható számítógépek, a táblagépek, a külső vagy hordozható tárolóeszközök, a mobiltelefonok és minden egyéb, a vizsgálat szempontjából esetlegesen releváns eszköz, az adatcserét ellátó szerverek és a fájlcserét végző szerverek, a fellebbező és a fellebbező alkalmazottainak elektronikus levelezése, valamint a működő elektronikus levélcímek, amelyek a vizsgálat céljaira felhasználhatók).

20. A helyszíni ellenőrzést és a digitális kriminalisztikai műveletet 2016. április 12. és 14. között végezték. Az OLAF minden egyes vizsgálati napról jelentést készített. A 2016. április 14-i jelentésben megállapítást nyert, hogy a fellebbező megtagadta bizonyos információk szolgáltatását az OLAF részére. A fellebbező valamennyi jelentést aláírta, és adott esetben észrevételeket fogalmazott meg.

21. 2016. május 6-i levelében a fellebbező panasszal fordult az OLAF-hoz, amelyben vitatott az e jelentésekben szereplő bizonyos információkat, valamint észrevételeket fűzött azokhoz. Közelebbről jelezte, hogy csak az OLAF által lefolytatott vizsgálat tárgyára – a szóban forgó projekt finanszírozása – vonatkozó korlátok között köteles együttműködni az OLAF-fal, következésképpen csak az e vizsgálat tárgyára vonatkozó információkat köteles az OLAF rendelkezésére bocsátani. Ezenkívül kérte az OLAF-ot, hogy az eljárási garanciák tisztviselői által a helyszíni ellenőrzés során elkövetett megsértésére tekintettel tegye meg a megfelelő intézkedéseket. Az OLAF 2016. május 18-án visszaigazolta e panasz kézhezvételét.

22. 2016. július 8-i levelében az OLAF válaszolt a fellebbező panaszára. Miután összefoglalta a fellebbező kifogásait, és emlékeztetett vizsgálati jogkörének terjedelmére, arra hivatkozott, hogy a vizsgálói jogosultak a fellebbező merevlemezeiről digitális kriminalisztikai lemezképállományokat gyűjteni, és hogy a helyszíni ellenőrzést a fellebbező együttműködésének hiánya miatt szüntette meg. A fellebbező ugyanis egyrészt nem engedélyezte számára, hogy az előzetesen kiválasztott információkról másolatot, következésképpen digitális kriminalisztikai lemezképállományokat rögzítsen, másrészt pedig nem szolgáltatta a kért pénzügyi információkat. Az OLAF hozzátette, hogy az EUMSZ 339. cikk és a 883/2013 rendelet 10. cikkének (1) bekezdése biztosítja a gyűjtött információk bizalmas jellegét. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy egyrészt a tisztviselői hatáskörükön belül végezték a helyszíni ellenőrzést, másrészt pedig hogy a fellebbező üzleti titkainak védelme nem minősül olyan jogos indoknak, amely alkalmas lenne a vizsgálatuk akadályozására. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy a helyszíni vizsgálat során egyáltalán nem sértették meg a fellebbező eljárási jogait.

23. 2016. szeptember 14-i levelében az OLAF arról tájékoztatta a fellebbezőt, hogy a szóban forgó projekttel kapcsolatos korrupció vagy csalás gyanújával kapcsolatos vizsgálat szempontjából érintett személynek minősül. Az OLAF ezt követően felhívta, hogy tíz napon belül nyújtsa be észrevételeit.

24. 2016. szeptember 23-i levelében a fellebbező benyújtotta észrevételeit az OLAF-nak, és jelezte, hogy az alkalmazandó szabályozásnak megfelelően járt el, valamint tiszteletben tartotta az OLAF adataihoz való jogszerű hozzáférésére vonatkozó valamennyi feltételt. Kijelentette, hogy kész arra, hogy továbbra is együttműködjön az OLAF-fal, és hozzáférést biztosítson számára minden olyan releváns adathoz, amely az OLAF vizsgálata céljából gyűjthető.

25. 2016. szeptember 29-i levelében a CFCU tájékoztatta az Agrotecet a fellebbező helyiségeiben végzett helyszíni ellenőrzésről, valamint arról, hogy a fellebbező nem járult hozzá ahhoz, hogy az OLAF számára hozzáférést biztosítson a vizsgálat lefolytatása érdekében az utóbbi által kért bizonyos információkhoz. Hozzátette, hogy az OLAF úgy véli, hogy magatartásával a fellebbező megsértette a szóban forgó szerződésre alkalmazandó általános feltételek (a továbbiakban: általános feltételek) 25. cikkét, és hogy a Bizottság illetékes szolgálataival együtt megvizsgálta e helyzetet. Végül a CFCU azzal érvelve, hogy az általános feltételek szerint az Agrotec az egyetlen tárgyalópartnere valamennyi szerződéses és pénzügyi kérdésben, arról tájékoztatta e társaságot, hogy ennek következtében felfüggeszti az általa benyújtott számlák kifizetését, legalábbis az OLAF vizsgálatának befejezéséig.

26. 2016. szeptember 30-án az Agrotec megküldte a fellebbezőnek a CFCU levelét, amelyet az előző napon kapott meg. Felhívta a Vialtót, hogy haladéktalanul tisztázza az OLAF-fal a helyzetét, másrészt pedig, hogy tájékoztassa az Agrotecet és a konzorcium többi tagját minden olyan mulasztásáról, amely az OLAF vizsgálatának megindításához vezetett. Az Agrotec hozzátette, hogy fenntartja magának a jogot, hogy – különösen az CFCU révén – meghozza az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy megvédje érdekeit a fellebbező által állítólagosan elkövetett, a partneri kapcsolatukkal összeegyeztethetetlen cselekményekkel szemben.

27. 2016. október 4-i levelében a fellebbező tájékoztatta az Agrotecet az OLAF által vele szemben folytatott vizsgálat előrehaladásáról, és megküldte az Agrotecnek az OLAF-fal folytatott levelezést. Ezenkívül a fellebbező tájékoztatta az Agrotecet azokról az okokról, amelyek miatt úgy vélte, hogy a CFCU az általános feltételekre tekintettel megalapozatlanul döntött úgy, hogy felfüggeszti a szóban forgó szerződésre vonatkozó kifizetéseket.

28. 2016. október 6-i levelében a CFCU arról tájékoztatta az Agrotecet, hogy az OLAF tájékoztatta őt az általa lefolytatott vizsgálatról, és mivel a fellebbezővel szemben meghozandó intézkedéseket még nem fogadták el, a Bizottság azt javasolta a CFCU-nak, hogy az OLAF vizsgálatának végéig függessze fel a konzorcium részére teljesítendő valamennyi kifizetést.

29. 2016. október 13-i levelében a Bizottság Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága (a továbbiakban: Bővítési Főigazgatóság) arról tájékoztatta a CFCU-t, hogy a fellebbező az általános feltételek 25. cikkét megsértve megtagadta az OLAF által folytatott vizsgálatban való együttműködést, továbbá felhívta, hogy az említett általános feltételek alapján tegye meg a szükséges intézkedéseket, és e vonatkozásban az említett lehetséges intézkedések egyikeként az általános feltételek 35. cikke alapján mérlegelje a szóban forgó szerződés vagy annak a fellebbező által teljesített része végrehajtásának felfüggesztését. Hozzátette, hogy

álláspontja szerint a szóban forgó szerződés címén a fellebbezőnek kifizetett összegek nem finanszírozhatók az uniós költségvetésből, és arra kérte a CFCU-t, hogy pontosan határozza meg ezen összegeket.

30. 2016. november 9-i levelében az OLAF tájékoztatta a fellebbezőt vizsgálatának befejezéséről, arról, hogy a vizsgálatot lezáró jelentését megküldték a Bővítési Főigazgatóságnak, valamint az általános feltételek fellebbező általi súlyos megsértéséből eredő eljárások és szankciók alkalmazásának biztosítása érdekében alkalmazandó intézkedésekkel kapcsolatban részéről e főigazgatóságnak címzett ajánlásokról.

31. 2016. november 11-i levelében a CFCU tájékoztatta az Agrotecet az OLAF vizsgálatának lezárásáról, valamint az OLAF azon következtetéséről, amely szerint a fellebbező megsértette az általános feltételek 25. cikkét. A CFCU arról a döntéséről is tájékoztatta az Agrotecet, hogy a fellebbezőt minden tekintetben kizárja a szóban forgó szerződésből, és hogy továbbra is teljesíti e szerződést ahelyett, hogy teljesen felfüggesztené, amint azt a Bővítési Főigazgatóság egyik lehetséges intézkedésként javasolta. Következésképpen a CFCU felhívta az Agrotecet, hogy haladéktalanul szüntesse meg a fellebbező tevékenységeit 2016. november 11-től, és hozza meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a fellebbezőt kizárja a konzorciumból, azaz a szóban forgó szerződéshez fűzzön módosítást.

32. 2016. november 17-én az Agrotec és a konzorcium tagjai – a fellebbező kivételével – aláírták a közöttük létrejött együttműködési megállapodás módosítását, amelynek célja a feladatok e tagok közötti új elosztásának kialakítása volt. A CFCU-nak címzett 2016. december 5-i levelében a fellebbező vitatta a szóban forgó szerződésből való kizárását. A CFCU 2017. január 10-i levelében elutasította a fellebbező érveit. 2016. december 13-án a CFCU és az Agrotec módosította a szóban forgó szerződést, annak érdekében, hogy töröljék a fellebbezőt a konzorcium tagjainak listájáról, és többek között pénzügyi szempontból levonják a megfelelő következtetéseket.

33. 2017. január 6-i levelében a CFCU arról tájékoztatta az Agrotecet, hogy a fellebbező szóban forgó szerződés teljesítésében való részvételének megfelelő összeg elérte az 182 350,75 eurót, valamint hogy ez az összeg nem finanszírozható az uniós költségvetésből, mivel a fellebbező megsértette szerződéses kötelezettségeit.

IV. A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

34. A Törvényszék Hivatalához 2017. szeptember 7-én benyújtott keresetlevelével a Vialto azt kérte, hogy a Törvényszék kötelezze a Bizottságot vagyoni kártérítés címén 320 944,56 euró, valamint 150 000 euró nem vagyoni kártérítés, továbbá kamatok megfizetésére; a károkat a Bizottság és az OLAF szóban forgó szerződésből való kizárása során állítólagosan tanúsított jogellenes magatartása okozta.

35. E kérelem alátámasztására a Vialto az OLAF magatartásának jogellenességére vonatkozó két jogalapra hivatkozott, amelyek közül az elsőt a 2185/96 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének megsértésére, a másodikat pedig a megfelelő ügyintézéshez való jognak, a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének, az arányosság elvének és a bizalomvédelem elvének megsértésére alapította. Ezenkívül a Vialto a Bizottság magatartásának jogellenességére alapított kifogást terjesztett elő, amelynek keretében a meghallgatáshoz való joga megsértésére hivatkozott.

36. A Törvényszék előtti tárgyalás során a Vialto elállt a vagyoni kár megtérítése iránti kérelmétől, és az állítólagosan elszenvedett nem vagyoni kár megtérítéseként követelt összeget 25 000 euróra, valamint annak kamataira mérsékelte.

37. A megtámadott ítéletben a Törvényszék, miután megállapította, hogy a Bizottság tévesen vitatta hatáskörét, és ezért a kereset elfogadhatóságát, elutasította a Vialto által az OLAF és a Bizottság magatartásának jogellenességére vonatkozóan felhozott valamennyi kifogást, és ennélfogva a kereset egészét.

38. A Törvényszék mindenekelőtt úgy ítélte meg, hogy azok az adatok, amelyekhez az OLAF alkalmazottai a jelen ügyben hozzáférést kértek, az OLAF vizsgálata szempontjából relevánsnak tekinthetők, és hogy a digitális kriminalisztikai lemezképállomány rögzítése a 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdésében a Bizottságra ruházott hatáskörök körébe tartozik. Ezt követően megállapította, hogy az OLAF tisztviselői nem sértették meg e rendelkezést azzal, hogy a Vialtótól az elemzés céljából ezen adatokhoz való hozzáférést kértek.

39. A Törvényszék ezt követően elutasította a Vialto arra vonatkozó érveit, hogy az OLAF megsértette a megfelelő ügyintézéshez való jogot, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét, az arányosság elvét és a bizalomvédelem elvét. Ez utóbbi elvet illetően a Törvényszék, miután emlékeztetett azokra a feltételekre, amelyeknek teljesülniük kell ahhoz, hogy valamely személy arra hivatkozhasson, megállapította, hogy a jelen ügyben az OLAF azt követően fogadta el az adatok megszerzésének és kezelésének helyét, valamint az e célból használt adathordozót illetően a digitális eljárásokról szóló iránymutatásban előírt eljárástól való eltérést, hogy a Vialto elutasította az OLAF tisztviselőitől származó jogszerű adatgyűjtési kérelmek teljesítését.

40. Végül, a Törvényszék elutasította a Vialto arra vonatkozó kifogását, hogy a Bizottság megsértette a meghallgatáshoz való jogát, mivel egyrészt úgy ítélte meg, hogy a Vialto az OLAF-nak címzett levelekben benyújtotta a helyszíni ellenőrzéssel kapcsolatos észrevételeit, másrészt pedig, hogy a Vialtónak a vitatott szerződésből való kizárásáról szóló határozatot a CFCU fogadta el, anélkül, hogy ez utóbbit kötötte volna a Bővítési Főigazgatóság erre vonatkozó nyilatkozata.

V. A felek kérelmei és a Bíróság előtti eljárás

41. A Vialto fellebbezésében azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet,

– a Bizottságot kötelezze a jelen eljárás és a Törvényszék előtti eljárás költségeinek viselésére.

42. A Vialto kifejti, hogy abban az esetben, ha a Bíróság hatályon kívül helyezné a megtámadott ítéletet, a Bíróság diszkrecionális döntésére bízza azt, hogy az ügyet határozathozatalra visszautalja-e a Törvényszékhez.

43. A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– a fellebbezést mint megalapozatlant utasítsa el,

– kötelezze a Vialtót a költségek viselésére.

VI. A fellebbezés

44. Fellebbezésének alátámasztása érdekében a fellebbező három jogalapra hivatkozik.

45. Először is első fellebbezési jogalapjával a Vialto előadja, hogy a Törvényszék több ponton elferdítette a tényeket és tévesen alkalmazta a jogot a 2185/96 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének alkalmazása során. Ezt követően második fellebbezési jogalapjával a Vialto azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, és elégtelenül indokolta ítéletét a bizalomvédelem elvének állítólagos megsértését illetően. Végül harmadik fellebbezési jogalapjában a Vialto a tények eltorzítására és téves jogalkalmazásra hivatkozik a meghallgatáshoz való jog megsértésével kapcsolatban. A következőkben azt javaslom, hogy egymást követően vizsgáljuk meg e jogalapok mindegyikét.

A. A 2185/96 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének OLAF általi állítólagos megsértésével kapcsolatos elferdítésre és téves jogalkalmazásra vonatkozó első fellebbezési jogalapról

1. A felek érvei

46. Első fellebbezési jogalapjával a fellebbező a megtámadott ítélet 74., 75., 77., 79., 80. és 83. pontjára utal, és arra hivatkozik, hogy e pontok több ténybeli elferdítésen és téves jogalkalmazáson alapulnak, amennyiben a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az OLAF nem sértette meg a 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdését. Ezen első fellebbezési jogalap lényegében három részre tagolódik.

a) Első rész (a megtámadott ítélet 80. pontja)

47. Az első fellebbezési jogalap első részében a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék kétféle módon elferdítette a tényeket, és ezáltal tévesen alkalmazta a jogot.

48. Egyrészt a Bizottság ellen indított eljárás nem az OLAF azon kérelmének megalapozottságára vonatkozott, amely a Törvényszék által a megtámadott ítélet 71. pontjában felsorolt adatokhoz való hozzáférésre irányult, hanem az OLAF arra irányuló kérelmének megalapozottságára, hogy engedélyezzék számára, hogy a vizsgálathoz nem kapcsolódó tételeket gyűjtsön be – vagyis eltávolítsa és magával vigye azokat. A Törvényszék tehát tévesen értékelte a tényeket, és olyan kérdésről határozott, amely a jelen ügy keretében soha nem merült fel, nevezetesen a vizsgálat tárgyát képező vállalkozás adataira vonatkozó *vizsgálat lefolytatásához való jogról*, ahelyett hogy a vizsgálat tárgyához nem kapcsolódó adatok *gyűjtéséhez* való jogot vizsgálta volna meg. Másrészt a fellebbező hozzáteszi, hogy ez az összekeverés téves jogalkalmazást eredményezett, mivel a Törvényszéknek a 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdését úgy kellett volna értelmeznie, hogy az nem biztosít széles körű vizsgálati jogot az e rendelkezés hatálya alá tartozó összes adatra nézve, hanem kizárólag a vizsgálat tárgyához kapcsolódó adatokra korlátozott gyűjtési jogra szorítkozik. Harmadszor, ellentétben azzal, ami a megtámadott ítélet 80. pontjából kitűnik, a Vialto valójában biztosította az OLAF számára az ugyanezen ítélet 71. pontjában felsorolt hét adatkategóriához való hozzáférést, azaz a vizsgálati jogot.

49. A Bizottság egyetért a Törvényszék érvelésével, és úgy véli, hogy a 2185/96 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének szövegéből, amely kifejezetten rendelkezik az adatokhoz való hozzáférésről és a másolásról, az következik, hogy a digitális kriminalisztikai lemezképállományok előállítása és az OLAF helyiségeibe szállítása a Bizottság hatáskörébe tartozik.

50. A Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék tökéletesen megértette a jogvita tárgyát, és megvizsgálta, hogy az OLAF a vizsgálata céljából jogszerűen igényelte-e a vitatott adatok gyűjtését. Először is a Vialto önkényesen tesz különbséget az adatokhoz való hozzáférés és adatgyűjtés között. A digitális kriminalisztikai elemzés keretében az ilyen különbségtétel lehetetlen és téves. A hatékony érvényesülés elérése érdekében ugyanis az ilyen hozzáférés szükségessé teszi az érintett adatok gyűjtését, különleges szoftver segítségével történő kezelésük céljából. Az OLAF ellenőrei csak e különböző lépések után férhetnek hozzá ténylegesen az érintett adatokhoz. Másrészt az, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 80. pontjában az „adatokhoz való hozzáférés" kifejezést használta, nem tekinthető a tények téves ismertetésének. Az ilyen hozzáférést közvetlenül kérték bizonyos adatok, mint például tranzakciók vonatkozásában, és közvetetten mások esetében, többek között digitális kriminalisztikai lemezképállomány készítése érdekében. Márpedig a Vialto megakadályozta az érintett adatokhoz való tényleges hozzáférést.

b) Második rész (a megtámadott ítélet 74., 75. és 83. pontja)

51. Az első fellebbezési jogalap második részében a fellebbező egy sor olyan érvet ad elő, amelyek a Törvényszék által az OLAF adatgyűjtési hatáskörét illetően elkövetett hibák alátámasztására irányulnak.

52. Először is kifejti, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amennyiben nem indokolta meg a megtámadott ítélet 74. pontjában tett azon megállapítást, amely szerint azok az adatok, amelyek gyűjtését az OLAF kérte, az érintett műveletekkel voltak kapcsolatosak, továbbá szükségesek voltak a helyszíni ellenőrzés 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése értelmében vett megfelelő lefolytatásához. Másrészt az ilyen megállapítás önkényes, és ennélfogva téves jogalkalmazáson alapul, mivel a kulcsszavakra történő keresést megelőzően nem állapítható meg, hogy az OLAF által kért valamennyi adat a vizsgálattal érintett műveletekhez kapcsolódott, és szükséges volt e vizsgálathoz. Harmadszor, a Törvényszék elferdítette a tényeket, amikor a megtámadott ítélet 75. pontjában megállapította, hogy a Vialto pusztán ezen adatok OLAF helyiségeibe szállítandó adathordozókon történő gyűjtése ellen tiltakozott. A Vialto kezdettől fogva és általánosságban tiltakozott a vizsgált projekttel össze nem függő adatok gyűjtése ellen.

53. A Bizottság egyetért a Törvényszék érvelésével, és úgy véli, hogy a kért adatok gyűjtése szükséges volt a helyszíni ellenőrzés megfelelő lefolytatásához.

54. Egyrészt ugyanis a megtámadott ítélet 74. pontjában szereplő következtetés a digitális kriminalisztikai műveletek jellegén alapul, tehát nem önkényes jellegű. Másrészt az OLAF által benyújtott adatgyűjtési kérelem nem a Vialto valamennyi adatára vonatkozott, hanem kizárólag objektív, *rationae personae* és *rationae temporis* szempontok alapján meghatározott elemekre. A Vialto tévesen értelmezi a digitális kriminalisztikai műveletek jellegét, amikor úgy véli, hogy kulcsszavakra történő keresésre van szükség az adatgyűjtés előtt. Egyébiránt a Törvényszék a 2018. július 12-i Nexans France és Nexans kontra Bizottság ítéletében (T-449/14, EU:T:2018:456) megerősítette a szóban forgó módszer megalapozottságát az [EUMSZ 101. cikkben] és [EUMSZ 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december

16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet[6] 20. cikke szerinti bizottsági helyszíni vizsgálatok összefüggésében. Harmadszor, a Törvényszék a megtámadott ítélet 75. pontjában pusztán utalt a Vialto tiltakozására az azon adathordozókon történő adattárolás ellen, amelyeket ezt követően az OLAF helyiségeibe szállítottak, amit a Vialto nem vitatott.

c) Harmadik rész (a megtámadott ítélet 77. és 79. pontja)

55. Első fellebbezési jogalapjának harmadik részében a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor mint irrelevánsakat elutasította a Vialto azon érveit, amelyek a szakmai titoktartási kötelezettség tiszteletben tartására és a kereskedelmi partnereivel kötött szerződések azon kikötéseire vonatkoznak, amelyekre az Unió szerződésen kívüli felelősségének megállapítása érdekében hivatkozott. Ezek az érvek relevánsak annak megállapítása szempontjából, hogy az OLAF megsértette a 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdését, mivel azt támasztják alá, hogy a Vialto által a vizsgálathoz nem kapcsolódó adatgyűjtéssel kapcsolatban tett fenntartások igazoltak voltak. Mindazonáltal a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében a Vialtónak bizonyítania kellett volna, hogy az ilyen fenntartások megfogalmazása nem minősült joggal való visszaélésnek. Ehhez hozzáteszi, hogy a Törvényszék elferdítette a tényeket, amikor úgy ítélte meg, hogy nem lehet úgy tekinteni, hogy az OLAF arra kötelezte, hogy sértse meg szakmai titoktartási kötelezettségét vagy a kereskedelmi partnereivel kötött szerződések kikötéseit, mivel egyáltalán nem állította, hogy az OLAF arra kötelezte, hogy így járjon el.

56. Ezzel szemben a Bizottság az első jogalap harmadik részének elutasítását kéri, mivel az hatástalan, és mindenesetre megalapozatlan.

57. Először is, az esetleges joggal való visszaélés bizonyításával összefüggésben a szakmai titoktartási kötelezettségre és az ahhoz kapcsolódó szerződéses kikötésekre alapított érvek új állításnak minősülnek, és ezért elfogadhatatlanok. Mindenesetre a Törvényszék helyesen állapította meg a megtámadott ítélet 78. pontjában, hogy a kereskedelmi partnereivel kötött szerződésekben a bizalmas kezelésre vonatkozó kikötésekre való hivatkozás nem releváns az OLAF tisztviselőit terhelő titoktartási kötelezettség miatt. Másodszor, ami a Törvényszék azon megállapítását illeti, amely szerint az OLAF nem kötelezte a Vialtót arra, hogy bizalmas információkat szolgáltasson, a Vialto tévesen értelmezte a megtámadott ítéletet, mivel e megállapítás csupán arra a következtetésre vezetett, hogy a titoktartási kikötések további vizsgálata felesleges volt.

2. Értékelés

58. Az első fellebbezési jogalap harmadik része egy sajátos kérdésre vonatkozik. Lényegében azonban e fellebbezési jogalap első két része ugyanazon problémakör, vagyis az OLAF 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése szerinti digitális kriminalisztikai művelet keretében fennálló jogkörének terjedelme köré épül, és könnyen vizsgálható együttesen.

a) Az első két részről

59. Mielőtt megvizsgálnám a fellebbező által az első fellebbezési jogalap első két része keretében kifejtett érvelés lényegét, szeretném megvizsgálni a két előbbi részben a tények elferdítésére és az indokolás hiányára alapított érveket, hogy elvethessem őket.

[6] HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.

1) A tényállás elferdítéséről és az indokolás hiányáról

60. Először is a megtámadott ítélet 80. pontjára hivatkozva a fellebbező előadja, hogy a Törvényszék tévesen értékelte a tényeket, és olyan kérdésről határozott, amely a jelen ügy keretében soha nem merült fel, nevezetesen a Vialto adataira vonatkozó vizsgálat lefolytatásához való jogról, ahelyett hogy a vizsgálat tárgyához nem kapcsolódó adatok gyűjtéséhez való jogot vizsgálta volna meg.

61. A magam részéről úgy vélem, hogy a megtámadott ítélet 80. pontjának ezen értelmezése megalapozottan elfogadható, az ugyanezen ítélet 62. és 75. pontjában kifejtettekre tekintettel. Egyrészt a Törvényszék a megtámadott ítélet 62. pontjában megállapítja, hogy a fellebbező azt rója fel az OLAF-nak, hogy a 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdését megsértve a szóban forgó vizsgálattal össze nem függő adatok gyűjtésének lehetőségét igényelte. Másrészt a Törvényszék a megtámadott ítélet 75. pontjában azt is hozzáteszi, hogy a fellebbező azt állította, hogy lehetővé tette az OLAF vizsgálói számára, hogy *hozzáférjenek* valamennyi kért adathoz, azonban kifogásolta ezen adatok *gyűjtését*. E két pontból tehát az következik, hogy a Törvényszék tökéletesen megértette, hogy melyek a fellebbezőnek az OLAF-fal kapcsolatos állításai, és ennélfogva mi az elé terjesztett kereset tárgya.

62. Másrészt úgy tűnik, hogy a fellebbező tévesen értelmezte a megtámadott ítélet 75. pontját. Az említett pontban ugyanis a Törvényszék pusztán azt állapítja meg, hogy a Vialto ellenezte az adatok olyan adathordozón történő gyűjtését, amelyet „kivisznek a helyiségeiből”, amit a Vialto nem vitat. E pont azonban nem vonatkozik arra a kérdésre, hogy az alkalmazott adathordozó a Vialto tulajdonát képezi-e.

63. Harmadszor meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítélet 80. pontja a Törvényszék 2185/96 rendelet 7. cikkének értelmezésére vonatkozó következtetését képezi. A fellebbező állításával ellentétben nem tartalmaz semmilyen kifejezett vagy hallgatólagos utalást a Vialto magatartására. Semmi nem utal tehát a megtámadott ítélet 80. pontjában arra, hogy a fellebbező nem biztosított hozzáférést a megtámadott ítélet 71. pontjában felsorolt adatkategóriákhoz. Egyébiránt ilyen megállapítás a megtámadott ítélet korábbi pontjaiból sem vezethető le.

64. Negyedszer a fellebbező kifogásolja a Törvényszék által a megtámadott ítélet 74. pontjában tett azon megállapítás alátámasztására szolgáló indokolás hiányát, amely szerint azokat az adatokat, amelyek gyűjtését az OLAF kérte, az érintett műveletekkel kapcsolatosnak, továbbá a helyszíni ellenőrzés 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése értelmében vett megfelelő lefolytatásához szükségesnek kell tekinteni.

65. Márpedig, amint azt a megtámadott ítélet eljárási nyelvén a „Ως εκ τούτου” kifejezés is jelzi, amely az „ennélfogva” vagy „ezért” kifejezéssel fordítható, ez a pont a Törvényszék előzetes észrevételein, közelebbről a 66–73. pontban szereplő észrevételeken alapuló közbenső következtetésnek minősül. A megtámadott ítélet 74. pontjában szereplő állítás tehát tökéletesen érthető és kellően indokolt.

2) A 2185/96 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének értelmezésével kapcsolatos téves jogalkalmazásról

66. Két különböző jogalapban a fellebbező a 2185/96 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének Törvényszék általi értelmezését kifogásolja a megtámadott ítéletben, egy digitális kriminalisztikai művelet sajátos összefüggésében. Először is, az elfogadott értelmezéssel ellentétben a Törvényszéknek e rendelkezést úgy kellett volna értelmeznie, hogy az nem az e rendelkezés

hatálya alá tartozó valamennyi adatra alkalmazandó széles körű vizsgálati jogot tartalmaz, hanem kizárólag a vizsgálat tárgyához kapcsolódó adatokra korlátozott gyűjtési jogot. Továbbá az ily módon elfogadott értelmezés önkényes is, mert nem lehet azt feltételezni, hogy mivel nem került sor kulcsszavakra történő keresésre, az OLAF által kért valamennyi adat a vizsgálattal érintett műveletekhez kapcsolódott, és így azokat lehetett gyűjteni.

67. Itt érdemes felidézni, hogy a 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése azt írja elő, hogy a Bizottság ellenőrei egyrészt „a nemzeti közigazgatási tisztviselőkével azonos feltételek mellett és a nemzeti jogalkotásnak megfelelően *hozzáférhetnek* az érintett vállalkozások minden olyan információjához és dokumentumához, amely a helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok megfelelő lefolytatásához szükséges[, másrészt] *másolatot készíthetnek* az ügyhöz tartozó okiratokról”.[7]

68. Vitathatatlan, hogy az OLAF által a 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése alapján végzett digitális kriminalisztikai műveletek problémákkal járnak.[8] Elég, ha rápillantunk a [883/2013] rendeletnek az Európai Ügyészséggel való együttműködés és az OLAF vizsgálatai hatékonysága tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó bizottsági javaslatra,[9] valamint a 883/2013 rendelet alkalmazásának azt megelőző értékelésére.[10]

69. Ez az értékelés ugyanis többek között az OLAF digitális kriminalisztikai műveletek elvégzésére vonatkozó hatáskörei egyértelműségének és konkrétságának hiányát állapítja meg. A 883/2013 rendelet alkalmazásának értékeléséről szóló végleges jelentés szerint e hiányosságok két tényezőnek tudhatók be. Az első az, hogy az OLAF arra vonatkozó hatásköre, hogy digitális kriminalisztikai műveleteket végezzen a külső vizsgálatok során, a nemzeti szabályoktól és gyakorlatokól függ, amelyek tagállamonként eltérőek, és vagy nem egyértelműek, vagy nem is léteznek.[11]

70. A 883/2013 rendelet alkalmazása értékelésének e részében azonosított probléma tehát valójában egyrészt a 2185/96 rendelet és a 883/2013 rendelet, másrészt pedig a digitális kriminalisztikai művelet nemzeti jogszabályi kerete közötti kölcsönhatás.

71. Márpedig a jelen ügyben a Vialto helyszíni vizsgálatáról szóló 2016. április 12-i jelentésből kitűnik, hogy a magyar csalásellenes koordinációs szervezet (AFCOS) képviselője az ellenőrzés első napján jelen volt. Egyébiránt nem állítják, hogy az OLAF főigazgatója által az OLAF vizsgálóinak adott engedélyben meghatározott digitális kriminalisztikai művelet sértette az alkalmazandó nemzeti szabályokat, vagy azt a jelenlevő nemzeti tisztviselő véleményével ellentétesen végezték el. Ilyen körülmények között a felmerülő kérdés tehát annak meghatározására korlátozódik, hogy a digitális kriminalisztikai kutatások milyen típusa engedélyezett kizárólag a 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése alapján.

7 Kiemelés tőlem.

8 Bár a 2185/96 rendelet a Bizottság vizsgálóira vonatkozik, ezt a hatáskört az OLAF gyakorolja az Európai Csalászelleni Hivatal (OLAF) létrehozásáról szóló 1999/352 bizottsági határozat (HL 1999. L 136., 20. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 262. o.) 2. cikkének és a 883/2013 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének megfelelően.

9 COM(2018) 338 final.

10 A Bizottság „[A 883/2013 rendelet] alkalmazásának értékelése” című jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, COM(2017) 589 final.

11 Lásd a 883/2013 rendelet alkalmazásának értékeléséről szóló végleges jelentést, 4.2.2.4. Záró megjegyzések (az angol nyelvi változatban 97. o.). Emlékeztetőül, a 883/2013 rendelet 3. cikkének (2) bekezdése kifejezetten kimondja, hogy az OLAF a 2185/96 rendeletben előírt rendelkezéseknek és eljárásoknak megfelelően végezhet helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat a gazdasági szereplőknél.

72. A 2185/96 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének szövegét megvizsgálva két dolgot állapíthatunk meg. Mindenekelőtt e rendelkezés második albekezdése kifejezetten kimondja, hogy a helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok vonatkozhatnak számítógépes adatokra. Továbbá ugyanezen rendelkezés első albekezdéséből az következik, hogy ez szükségszerűen magában foglalja az érintett műveletekre vonatkozó számítógépes adatokban szereplő valamennyi olyan információhoz és dokumentumhoz való hozzáférést, amely a helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok megfelelő lefolytatásához szükséges, valamint a másolatok készítéséhez való jogot a releváns dokumentumokról. A szöveg utal tehát a különbségre a hozzáféréshez való jog – amelynek gyakorlati okokból széles körűnek kell lennie – és a másoláshoz való jog között, amely éppen ellenkezőleg, kizárólag a releváns adatokra korlátozódik. Mindez következetes: a releváns információk *megtalálásához* mindenhol *keresést* kell folytatni, ahol ezek az információk megtalálhatók.

73. Ezt az értelmezést megerősíti mind az az összefüggés, amelybe a helyszíni ellenőrzés illeszkedik, mind pedig annak célja. Amint ugyanis azt a 2185/96 rendelet 8. cikkének (3) bekezdése előírja, a helyszíni ellenőrzésről vagy vizsgálatról jegyzőkönyvet kell készíteni, és ahhoz csatolni kell a 2185/96 rendelet „7. [cikkében] említett anyagokat és az azok alátámasztására szolgáló dokumentumokat”. Az így elkészített jelentések elfogadható bizonyítékot képeznek azon tagállam közigazgatási, illetve bírósági eljárásaiban, amelyben felhasználásuk szükségesnek bizonyul. Márpedig fogalmilag kizárólag a közigazgatási vagy bírósági eljárás tárgyát képező jogsértésre vonatkozó, vagyis ezen eljárások szempontjából releváns dokumentumok minősülhetnek elfogadható bizonyítéknak.

74. A digitális kriminalisztikai művelettel összefüggésében ez azt jelenti, hogy az OLAF-nak hozzá kell férnie az OLAF főigazgatója által adott felhatalmazás hatálya alá tartozó eszközökön található valamennyi számítógépes adathoz annak érdekében, hogy megállapítható legyen, hogy ezen adatok közül melyek kapcsolódnak az érintett művelethez. Ezt az azonosítást csak a „digitális kriminalisztikai lemezképállomány” kinyerése teszi lehetővé, amelyet a digitális eljárásokról szóló iránymutatás úgy határoz meg, mint „a digitális adattároló eszközön található adatokról készített (bitszintű) kriminalisztikai másolat […] amelyet egyedi tördelési értékkel bináris formátumban tárolnak”[12]. Ezt a „képállomány-másolat” segítségével történő adatgyűjtést tehát nem szabad összekeverni a 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdésében említett dokumentummásolatokkal. Ez a digitális kriminalisztikai lemezképállomány informatikai szempontból elengedhetetlen, mivel e képállomány teszi lehetővé a kulcsszavas keresést egy speciális kriminalisztikai szoftver segítségével, amely azonosítja a szóban forgó projektre vonatkozó adatokat. Az OLAF vizsgálói csak a folyamat e szakaszát követően, azaz azt követően jogosultak hozzáférni azok tartalmához, hogy a szoftver bizonyos dokumentumokat potenciálisan relevánsként jelölt meg, és jogosultak arra, hogy azonosítsák a 2185/96 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének értelmében vett releváns információkat.[13] Ezt követően adott esetben másolatot készíthetnek, amelyet a jelentéshez kell csatolni. Másként fogalmazva, a „képállomány-másolatot” eredetileg csak vizsgálat céljából rögzítik.

75. Ezenkívül az adatok kriminalisztikai szoftverek segítségével történő indexálása és az indexált adatok ezt követő áttekintése jelentős időt vehet igénybe, annál is inkább, mivel a vállalkozások immár jelentős mennyiségű adatot tárolnak elektronikusan. Az informatikai technológia e

[12] Lásd a digitális eljárásokról szóló iránymutatás 1. cikkének (9) bekezdését.

[13] A digitális eljárásokról szóló iránymutatás 8. cikkének (4) bekezdése szerint: „Amikor a kriminalisztikai munkafájl rendelkezésre áll, a vizsgáló írásbeli megkereséseket küld a CMS információkérési modulon keresztül a kriminalisztikai munkafájl indexálása céljából. […] A vizsgáló írásbeli megkeresésére válaszul és a vizsgálóval közösen [az OLAF személyzetének digitális bizonyítékokkal foglalkozó szakértője] a keresési kritériumoknak megfelelő adatokat nyer ki a digitális kriminalisztikai munkafájlból, amelyekhez a vizsgáló csak olvasás céljából fér hozzá.”

sajátossága arra is magyarázatot ad, hogy az OLAF miért az adatok másolatára támaszkodik a vizsgálata során. Ez előnyös mind az OLAF, mind pedig az érintett vállalkozás számára, amely így továbbra is használhatja az eredeti adatokat és az adathordozókat, amelyeken azokat tárolják. Következésképpen csekély az OLAF vizsgálata által okozott beavatkozás a vállalkozás működésébe.[14] Ezzel szemben az adatok előzetes vizsgálat nélküli lemásolásának általános tilalma az OLAF-ot megillető helyszíni vizsgálati jogkör gyakorlása célszerűtlen és végső soron indokolatlan megnehezítésének tűnne, amely meghaladná az érintett vállalkozások jogainak védelméhez szükséges mértéket. Egy ilyen tilalom ennélfogva túlzottan korlátozná a helyszíni vizsgálatok mint az OLAF számára a csalás, a korrupció vagy az Unió pénzügyi érdekeit sértő más jogellenes tevékenységek elleni küzdelemben játszott szerepének betöltéséhez szükséges egyik eszköz hatékony érvényesülését.[15]

76. E körülmények között véleményem szerint semmi nem indokolja, hogy az OLAF a körülményektől függően ne dönthessen úgy, hogy a helyszíni vizsgálat alá vont vállalkozás digitális adathordozóján található adatok vizsgálatakor nem az eredeti adatokat, hanem azok másolatát veszi alapul. Amint ugyanis a Bíróság a közelmúltban a Bizottság által az 1/2003 rendelet alapján folytatott hasonló eljárásra vonatkozóan megállapította, „mind abban az esetben, amikor a Bizottság eredeti adatokat vizsgál, mind pedig abban az esetben, amikor ezen adatok másolatát vizsgálja, ugyanazon, az általa végzett vizsgálat tárgyát képező adatokról van szó”[16].

77. Kétségtelen, hogy a 2185/96 rendelet 7. cikkével és a 883/2013 rendelet 3. cikkének (3) bekezdésével ellentétben az 1/2003 rendelet 20. cikkének (2) bekezdése nem utal a nemzeti jogszabályokra akkor, amikor a Bizottságnak helyszíni vizsgálati jogköreit kell gyakorolnia versenyügyekben. Márpedig, amint arra már rámutattam, egyrészt a jelen ügyben nem hivatkoztak az alkalmazandó nemzeti jog megsértésére, másrészt pedig a 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi az ellenőrzött vállalkozás számítógépes adataihoz való hozzáférés elvét.

78. Így ellentétben azzal, amit a fellebbező állít, a Bíróság 2020. július 16-i Nexans France és Nexans kontra Bizottság ítéletében (C-606/18 P, EU:C:2020:571, 63. pont) szereplő elemzését követve, az OLAF azon joga, hogy hozzáférjen elektronikuslevél-sorozatokhoz, a hordozható számítógép merevlemezéhez vagy az ellenőrzött társaság szerverén tárolt adatokhoz, valamint hogy digitális másolatot készítsen (vagyis „digitális kriminalisztikai lemezképállományt” rögzítsen), az e sorozatokban és az e hordozókon található adatok vizsgálatának egy közbenső szakasza. E megközelítés szerint a lehetséges bizonyítéknak minősülő dokumentumokat a digitális kriminalisztikai lemezképállomány rögzítését követően áttekintések során elválasztják a fennmaradó adatoktól.[17] Az ilyen, áttekintés céljából történő „másolás” ezért nem jelent nagyobb beavatkozást, mint maga az áttekintés. Ez önmagában nem minősül az OLAF számára biztosított kiegészítő hatáskörnek, hanem – amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 73. pontjában

[14] Lásd ebben az értelemben: 2020. július 16-i Nexans France és Nexans kontra Bizottság ítélet (C-606/18 P, EU:C:2020:571, 66. pont). Ennek megállapítását követően meg kell jegyezni, hogy az OLAF azon lehetősége, hogy a vállalkozás üzletmenettel kapcsolatos adatainak vizsgálatát annak helyiségein kívül folytassa, attól a megállapítástól függ, hogy a vizsgálat ilyen folytatása nem jár a védelemhez való jog megsértésével, és nem jelenti az érintett vállalkozások jogainak további sérelmét azon sérelemhez képest, amely a helyiségeikben végzett helyszíni vizsgálat velejárója. Az OLAF akkor járhat el így, ha jogszerűen tekintheti úgy, hogy a helyszíni vizsgálat hatékonyságához fűződő érdekből vagy az érintett vállalkozás működésébe való túlzott mértékű beavatkozás elkerülése érdekében indokolt ily módon eljárnia (lásd ebben az értelemben: 2020. július 16-i Nexans France és Nexans kontra Bizottság ítélet, C-606/18 P, EU:C:2020:571, 87. és 90. pont).

[15] Lásd analógia útján (a Bizottság vizsgálati jogkörére vonatkozóan versenyjogi ügyekben, az 1/2003 rendelet alapján): Kokott főtanácsnok Nexans France és Nexans kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványa (C-606/18 P, EU:C:2020:207, 66. pont).

[16] 2020. július 16-i Nexans France és Nexans kontra Bizottság ítélet (C-606/18 P, EU:C:2020:571, 62. pont).

[17] Lásd a digitális eljárásokról szóló iránymutatás 8. cikkének (4) bekezdését. Az OLAF „Digitális kriminalisztikai műveletekkel kapcsolatos tájékoztató” című dokumentuma szintén emlékeztet arra, hogy „a vizsgálat szempontjából releváns valamennyi adatot kulcsszavak és más keresési módszerek kutatásával fogják azonosítani, [és c]sak ezeket az adatokat csatolják az ügy irataihoz.

helyesen rámutatott – azon vizsgálati hatáskörbe tartozik, amelyet a 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése biztosít az OLAF részére, és amely szükséges lehet a szóban forgó helyszíni ellenőrzés megfelelő lefolytatásához.

79. Természetesen az adatok ilyen előzetes vizsgálat nélküli másolása csak akkor engedhető meg, ha az OLAF ezt követően az érintett vállalkozás védelemhez való jogának szigorú tiszteletben tartása mellett megvizsgálja, hogy ezen adatok a helyszíni vizsgálat tárgya szempontjából relevánsak-e, majd az e tekintetben relevánsnak ítélt dokumentumokat csatolja az ügy irataihoz, a lemásolt többi adatot pedig törli. [18]

80. Az utóbbi garanciával kapcsolatban a 2021. február 10-i tárgyaláson feltett kérdésre válaszolva a Bizottság kifejezetten megerősítette, hogy a nem releváns adatokat bizonyos idő elteltével valóban megsemmisítették, noha ezt a fellebbező képviselői vitatták. Kétségtelen, hogy a digitális eljárásokról szóló iránymutatás e tekintetben nem tartalmaz kifejezett szabályt. Megállapítható azonban, hogy az OLAF Digitális kriminalisztikai műveletekkel kapcsolatos tájékoztatójában az szerepel, hogy az OLAF legfeljebb 15 évig őrzi meg az adatokat a vizsgálat lezárását követően. Egyébiránt a digitális eljárásokról szóló iránymutatás 10. cikkéből kitűnik, hogy ha az OLAF vizsgálati egysége egy másik vizsgálat keretében kinyert digitális kriminalisztikai lemezképállományt ismét ki kíván nyerni, akkor új engedély iránti kérelmet kell benyújtania a főigazgatóhoz, ugyanazon feltételek szerint, mint amelyek a digitális kriminalisztikai művelet helyiségek vizsgálata vagy helyszíni ellenőrzések keretében történő lefolytatásához szükségesek, az érintett személy vagy gazdasági szereplő teljes körű tájékoztatásának tiszteletben tartása mellett. Fontos – és szükséges – biztosítékokról van szó.

81. Hangsúlyozni kell, hogy e vizsgálati jogköröket a nagy mennyiségű adat tárolására alkalmas, modern és fejlett technológiai eszközök sajátos jellege miatt ruházták az OLAF-ra. Éppen e technológiai képesség igényli a főszabály szerint mindenhez biztosított hozzáférést, annak érdekében, hogy a keresést ezt követően – például megfelelő kulcsszavak alkalmazásával – finomítani lehessen. Egyértelműen le kell szögezni, hogy bár az OLAF-nak főszabály szerint szükségképpen mindenhez hozzá kell férnie az adatkeresés céljából, tiszteletben kell tartania az érintett vállalkozás jogos érdekeit is a magánélet és a nem releváns dokumentumok bizalmas kezelése tekintetében. Bármilyen hatáskörrel való visszaélés – mint például az így összegyűjtött adatok harmadik személyek részére történő szabálytalan hozzáférhetővé tétele – az érintett személy védelemhez való jogának különösen súlyos megsértését jelenti, és azzal a kockázattal jár, hogy kivételesen súlyos következményeket eredményez mind az OLAF, mind a tisztviselői számára. Ha tisztességesek akarunk lenni, el kell ismernünk, hogy a jelen ügyben egyáltalán nem állítottak semmi ilyesmit. E körülmények között az általam kifejtett okokból azt javaslom, hogy a Bíróság utasítsa el az első fellebbezési jogalap első két részét.

b) A harmadik részről

82. Első jogalapjának harmadik részében a Vialto vitatja a Törvényszék megtámadott ítélet 77. és 79. pontjában szereplő azon állításait, amelyek szerint egyrészt a szakmai titoktartási kötelezettségre és a kereskedelmi partnereivel kötött szerződések kikötéseire alapított érvei nem relevánsak az Unió szerződésen kívüli felelőssége szempontjából, másrészt pedig nem lehet úgy tekinteni, hogy az OLAF arra kötelezte, hogy megsértse e titoktartási kötelezettséget vagy az említett kikötéseket.

[18] Lásd ebben az értelemben: 2020. július 16-i Nexans France és Nexans kontra Bizottság ítélet (C-606/18 P, EU:C:2020:571, 64. pont).

83. Először is, a Bizottság állításával ellentétben nem gondolom, hogy az első fellebbezési jogalap harmadik részének alátámasztására felhozott első kifogás új jogalapnak minősül, és ezért el kell utasítani mint elfogadhatatlant.

84. Az igaz, hogy a fellebbezési eljárás keretében a Bíróság hatásköre főszabály szerint a Törvényszék előtt megvitatott jogalapokra vonatkozó értékelés megítélésére korlátozódik. Mindazonáltal az olyan érv, amelyet első fokon nem hoztak fel, nem minősül a fellebbezési szakaszban elfogadhatatlan új jogalapnak, ha csupán a keresetben szereplő, a Törvényszék elé terjesztett jogalapban már kifejtett érvelés kiegészítését képezi. [19]

85. Mindazonáltal a megtámadott ítélet 77. pontjából kitűnik, hogy a fellebbező már a kezdetektől fogva a szakmai titoktartási kötelezettségre és a kereskedelmi partnereivel kötött szerződések kikötéseire alapított érvre hivatkozott az OLAF által kért bizonyos adatok közlése megtagadásának igazolására. Ebben az összefüggésben nyilvánvaló, hogy ezen érvnek a joggal való visszaélés fogalma kapcsán történő „átfogalmazása" csupán a Törvényszék előtt már kifejtett érvelés kiegészítését jelenti. Mivel a Törvényszék tévesen értékelte ezt, az ilyen fellebbezési jogalap csupán a Törvényszékhez benyújtott kereset egyik jogalapja keretében már kifejtett érv kiegészítésének minősül. Az első fellebbezési jogalap e részét elfogadhatónak kell tekinteni.

86. Mindazonáltal ez az érv hatástalannak tűnik számomra. Ez ugyanis abba az általánosabb érvbe illeszkedik, amely szerint a Vialto kárt szenvedett el a 2185/96 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének OLAF általi megsértése miatt, amikor az a helyszíni vizsgálathoz nem kapcsolódó információkat gyűjtött. A magam részéről úgy vélem, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor megerősítette, hogy az OLAF vizsgálati hatásköreit gyakorolta. Ezenkívül az iratokból kitűnik, hogy az OLAF e helyszíni vizsgálat keretében azt javasolta, hogy a fellebbező adataira a jogilag védett adatok számára fenntartott különleges eljárást alkalmazzák. [20] E körülmények között számomra úgy tűnik, hogy a fellebbezőnek a szakmai titoktartási kötelezettségre és a szerződéses kikötésekre alapított érve semmiképpen nem vezethetett volna a számára jogokat keletkeztető valamely jogszabály kellően súlyos megsértésének megállapításához. Ezért ez az érv hatástalan.

87. A fellebbező által az első fellebbezési jogalap harmadik részében hivatkozott második kifogás szintén hatástalan. E kifogásában a Vialto arra hivatkozik, hogy ellentétben azzal, amit a Törvényszék a megtámadott ítélet 79. pontjában megállapított, soha nem állította, hogy az OLAF arra kötelezte, hogy sértse meg a szakmai titoktartási kötelezettséget és bizonyos szerződéses kikötéseket. A fellebbező szerint a Törvényszék olyan érvről foglalt állást, amelyet nem terjesztettek elő, és a megtámadott ítélet szóban forgó pontját pusztán emiatt hatályon kívül kell helyezni. Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy e kifogás hatástalan, mivel a megtámadott ítélet 79. pontjában a Törvényszék elutasította az állítólagosan elő nem terjesztett érvet. Egyébiránt a megtámadott ítélet említett pontjában a „mindenesetre" kifejezés használatából az következik, hogy a Törvényszék által az említett pontban elvégzett értékelés jelentős elővigyázatosságon alapult abban az esetben is, ha úgy kellene tekinteni, hogy a Vialto hivatkozhat a szakmai titoktartási kötelezettségre és szerződéseinek kikötéseire vonatkozó érvre annak igazolása érdekében, hogy megtagadta a hozzáférést bizonyos információkhoz.

88. Következésképpen az első fellebbezési jogalapot részben mint megalapozatlant, részben mint hatástalant kell elutasítani.

[19] Lásd ebben az értelemben: 2020. december 9-i Groupe Canal + kontra Bizottság ítélet (C-132/19 P, EU:C:2020:1007, 28. pont).

[20] Lásd a digitális eljárásokról szóló iránymutatás 6.3. cikkét.

B. A második, a bizalomvédelem elvének megsértésére alapított fellebbezési jogalapról

1. A felek érvei

89. Második fellebbezési jogalapjával a Vialto azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, és elégtelenül indokolta ítéletét a bizalomvédelem elvének állítólagos megsértését illetően.

90. Egyrészt ugyanis a megtámadott ítélet indokolása nem megfelelő, mivel nem fejti ki, hogy a bizalomvédelem elvére való hivatkozáshoz megkövetelt három feltétel közül melyik nem teljesül a jelen ügyben, és egyébiránt nem vizsgálja a három feltétel egyikét sem.

91. Másodszor, a megtámadott ítélet 118. pontjában a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, mivel figyelmen kívül hagyja az alanyi jogokat vagy hasonló előnyöket biztosító – jogszerű vagy jogellenes – közigazgatási aktus visszaható hatályú visszavonását tiltó ítélkezési gyakorlatot. Márpedig az OLAF vizsgálói által a helyszíni vizsgálat első napján a helyszíni vizsgálat lefolyatására irányuló eljárással kapcsolatban adott biztosítékok jogszerűek voltak. Ennélfogva az OLAF tisztviselői nem vonhatták volna vissza utólag e biztosítékokat, és nem követelhették volna meg, hogy a helyszíni vizsgálatot úgy folytassák le, mintha ilyen biztosítékokat soha nem adtak volna.

92. Harmadszor, a fellebbező arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet ugyanezen pontjában úgy ítélte meg, hogy a Vialto nem hivatkozhat a valamely szabálytól a javára eltérő gyakorlatba vetett jogos bizalmának megsértésére abban az esetben, ha rosszhiszeműen járt el. A fellebbező azonban úgy véli, hogy az OLAF kérelmei ellentétesek voltak a 2185/96 rendelet 7. cikkének (1) bekezdésével, hogy már a helyszíni vizsgálat első napján állást foglalt, valamint hogy ha az OLAF tisztviselői úgy vélték volna, hogy jogellenesen hátráltatja vizsgálatukat, akkor a nemzeti hatóságok segítségét kellett volna kérniük, e rendelet 9. cikkének megfelelően. E körülmények között a Vialto úgy véli, hogy a részéről semmilyen rosszhiszeműség nem mutatható ki.

93. A Bizottság úgy véli, hogy a második fellebbezési jogalapot el kell utasítani.

94. Egyrészt a Törvényszék kellően indokolta a bizalomvédelem elve megsértésének hiányára vonatkozó következtetését. Másrészt a fellebbező nem fejti ki, hogy melyek voltak az OLAF által állítólagosan nyújtott biztosítékok, és a Vialto által hivatkozott bizalmat mindenféleképpen annak saját magatartása veszélyeztette. Harmadszor, a jelen ügyben a közigazgatási aktusok visszavonásával kapcsolatos elvekre való hivatkozás hatástalan és mindenféleképpen megalapozatlan, mivel az OLAF által végzett helyszíni vizsgálat nem minősül közigazgatási aktusnak, illetve semmiféleképpen sem tekinthető olyan közigazgatási aktusnak, amely alanyi jogokat vagy hasonló előnyöket biztosít.

2. Értékelés

95. Második fellebbezési jogalapjának alátámasztására a Vialto három érvet ad elő: először is arra hivatkozik, hogy a Törvényszék a bizalomvédelem elvére vonatkozó érvelés értékelése során megsértette az indokolási kötelezettséget; másodszor az alanyi jogokat vagy hasonló előnyöket biztosító jogszerű közigazgatási aktusok visszavonásának tilalmára; harmadszor pedig téves

jogalkalmazásra a Törvényszék azon állításával összefüggésben, amely szerint a Vialto nem hivatkozhat a szokásos helyszíni vizsgálati eljárástól eltérő gyakorlat alkalmazásába vetett jogos bizalom megsértésére, mivel megtagadta az OLAF jogszerű igényének teljesítését.

96. Ezen érvek együttes vizsgálatát javaslom, mivel azok mindegyike elválaszthatatlanul kapcsolódnak a Vialto „jogos bizalma" fennállásának előzetes kérdéséhez. A Törvényszék a megtámadott ítélet 114. pontjában helyesen állapította meg, hogy a jogos bizalomra való hivatkozás joga feltételezi, hogy az Unió hatáskörrel rendelkező hatóságai pontos, feltételhez nem kötött és egybehangzó, valamint hitelt érdemlő és megbízható forrásokból származó ígéreteket nyújtottak az érdekelt számára. Ezzel szemben senki nem hivatkozhat ezen elv megsértésére e biztosítékok hiányában.[21] Emellett e biztosítékoknak jogos bizalmat („attente légitime") kell kelteniük e biztosítékok címzettjében.[22]

97. Ugyanígy a közigazgatási aktusok visszavonásának tilalmát az igazolja, hogy teljesülnie kell az érintett intézkedés kedvezményezettje jogos bizalmának.[23] Másként fogalmazva, valamely közigazgatási aktus visszavonása csak akkor tilos, ha az a személy, akinek javára a határozatot hozták, jogosan bízik abban, hogy a határozat véglegesen eldöntötte a kérdést.[24]

98. Ennélfogva, ha az derülne ki, hogy ez a feltétel a jelen ügyben nem teljesült – ami véleményem szerint így volt –, a fellebbező által a második fellebbezési jogalapjának alátámasztása érdekében előadott két utolsó érv megalapozatlan lenne. A Törvényszék indokolási kötelezettségének esetleges megsértése ebben az esetben nem lenne hatással a Vialto bizalomvédelem elvére vonatkozó érve elutasításának megalapozottságára, tehát hatástalan lenne.

99. Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a bizalomvédelem elvére való hivatkozás joga a jogbiztonság elvének velejárójaként minden olyan magánszemélyt megillet, akinek a helyzete akként jellemezhető, hogy az uniós közigazgatás megalapozott várakozásokat („espérances fondées") keltett benne. Ilyen várakozások keltésére alkalmas biztosítéknak minősül a közlés formájától függetlenül a feljogosított és megbízható forrásból származó pontos, feltétlen és egybehangzó tájékoztatás. Ezzel szemben nem hivatkozhat ezen elv megsértésére az, akinek az adminisztráció nem nyújtott konkrét biztosítékokat.[25]

100. Fontos tehát meghatározni, hogy az OLAF milyen jogos bizalmat keltett a Vialtóban a jelen ügyben. Másként fogalmazva, milyen pontos, feltétlen és egybehangzó biztosítékot nyújtott az OLAF a Vialto részére a vitatott digitális kriminalisztikai művelet tekintetében?

101. Fellebbezésében a Vialto maga is jelzi, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 116. pontjában utalt arra, hogy melyek voltak az OLAF vizsgálói által nyújtott biztosítékok. Mindazonáltal e pont szerint az OLAF vizsgálói a fellebbező által megfogalmazott aggályokra válaszul elfogadták, hogy eltérjenek a digitális eljárásokról szóló iránymutatásban előírt eljárástól,

[21] 2020. július 16-i ADR Center kontra Bizottság ítélet (C-584/17 P, EU:C:2020:576, 75. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[22] Lásd ebben az értelemben: 2010. március 25-i Sviluppo Italia Basilicata kontra Bizottság ítélet (C-414/08 P, EU:C:2010:165, 107. pont).

[23] Lásd ebben az értelemben: 1987. február 26-i Consorzio Cooperative d'Abruzzo kontra Bizottság ítélet (15/85, EU:C:1987:111, 12. pont); 1991. június 20-i Cargill kontra Bizottság ítélet (C-248/89, EU:C:1991:264, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[24] Schønberg, S. J., „Legal Certainty and Revocation of Administrative Decisions: A Comparative Study of English, French and EC Law', *Yearbook of European Law*, 19. kötet, 1. szám, 1999, 257–298. o., különösen 291. o. Lásd még: Ragnemalm, H., „Confiance légitime et délai raisonnable", *in Mélanges en hommage au Fernand Schockweiler*, Nomos Verlagsgesellschaft, Baden-Baden, 1999., 511–522. o., 517. és 518. o.

[25] 2019. december 3-i Cseh Köztársaság kontra Parlament és Tanács ítélet, (C-482/17, EU:C:2015:1035, 153. pont).

egyrészt az előállított digitális kriminalisztikai lemezképállományokat tartalmazó digitális adathordozó megszerzésének és kezelésének helyét illetően, másrészt pedig magára az említett adathordozóra vonatkozóan.

102. Ezt megerősítik a Vialto 2016. április 12-i és 13-i helyszíni ellenőrzéséről szóló jelentések, valamint a megtámadott ítélet 52. és 53. pontjában szereplő összefoglalásuk, amelyeket a fellebbező sem vitat. Noha tehát az OLAF vizsgálói pontos, feltételhez nem kötött és egybehangzó biztosítékokat nyújtottak, meg kell állapítani, hogy azok hatálya szigorúan az adatok kulcsszavak révén történő kezelésének helyszínére, valamint az indexálási és keresési folyamathoz használt adathordozó elhelyezkedésére korlátozódott. Az OLAF vizsgálói egyszer sem utaltak arra, hogy elfogadják a fellebbező azon kívánságának tiszteletben tartását, hogy előzetesen elválasztják a szóban forgó projektre vonatkozó adatokat azoktól, amelyek nem arra vonatkoznak. Éppen ellenkezőleg, a Vialto egyik főigazgatója által aláírt, fent említett jelentésekből egyértelműen kitűnik, hogy a folyamat első szakasza a digitális kriminalisztikai másolat készítése volt a szerver előzetesen kiválasztott merevlemezeiről és mappáiról, anélkül hogy e tekintetben korlátozásokat jelöltek volna meg.

103. E körülmények között nem lehet helyt adni annak az érvnek, amely szerint az OLAF megsértette a Vialto jogos bizalmát, amikor úgy döntött, hogy megszünteti a digitális kriminalisztikai műveletet azt követően, hogy a Vialto megtagadta a vizsgálatban való teljes együttműködést, többek között a vizsgálat szempontjából releváns pénzügyi információk szolgáltatásának megtagadásával. A bizalomvédelem ugyanis egyszerűen annak biztosítására irányul, hogy a hatóságok tiszteletben tartsák az általuk vállalt jogszerű kötelezettségvállalásokat, és az általuk keltett várakozásoknak megfelelően járjanak el[26] – sem többre, sem kevesebbre. E tekintetben a bizalomvédelem elvének érvényesítése (adott esetben) pusztán az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 41. cikkében szereplő megfelelő ügyintézés garanciájának gyakorlati megvalósítása. A jelen ügyben azonban ezek a várakozások csak az első digitális kriminalisztikai másolatoknak a vállalkozás helyiségeiben történő elkészítésére, azok ugyanezen helyiségekben történő indexálására és szétválogatására, valamint ebben az összefüggésben a Vialto által biztosított berendezések használatára vonatkozhattak.

104. A Törvényszék tehát nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 118. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Vialto nem hivatkozhat a bizalomvédelem elvének – a javára eltérő gyakorlat alkalmazásába általa vetett jogos bizalom – kellően súlyos megsértésére, annak ellenére, hogy nem adott helyt az OLAF tisztviselői által a 2185/96 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének és a digitális eljárásokról szóló iránymutatásnak megfelelően megfogalmazott kérelmeknek.

105. Ezenkívül, bár a megtámadott ítélet e pontja talán nem mintaszerűen egyértelmű, mindazonáltal határozottan a bizalomvédelem elvét szabályozó feltételekre történő hivatkozásokon és az OLAF által tett, eltérést engedő javaslatnak minősíthető javaslat egyértelmű ismertetésén alapul. Így érthető, hogy a Törvényszék elutasította a Vialto által hivatkozott, bizalomvédelemre vonatkozó érvet, mivel a Vialto részére nem nyújtottak pontos biztosítékokat a szigorúan vett digitális kriminalisztikai művelet korlátozásait illetően.

[26] Lásd ebben az értelemben, Gautron, J.-C., „Le principe de protection de la confiance légitime”, *in Le droit de l'Union européenne en principes. Liber amicorum en l'honneur de Jean Raux*, Apogée, Rennes, 2006, 199–218. o., különösen 210. o.

106. Az ezzel kapcsolatos indokolás esetleges hiánya mindenesetre semmiképpen sincs hatással az érv elutasításának megalapozottságára, és ennélfogva a megtámadott ítélet rendelkező részére nézve. Az indokolás állítólagos hiányát tehát hatástalannak kell tekinteni.[27]

107. Következésképpen álláspontom szerint a második fellebbezési jogalapot el kell utasítani.

C. A meghallgatáshoz való jog megsértésére alapított harmadik fellebbezési jogalapról

1. A felek érvei

108. Harmadik fellebbezési jogalapjával a fellebbező a Törvényszék meghallgatáshoz való jogra vonatkozó érvelését kifogásoló több érvet hoz fel.

109. Egyrészt ugyanis a megtámadott ítélet 121. pontjában szereplő, arra a tényre vonatkozó megállapítások, hogy őt az OLAF állítólagosan meghallgatta, nem relevánsak azon kérdés vizsgálata szempontjából, hogy a Bővítési Főigazgatóság megsértette-e a meghallgatáshoz való jogát. Másodszor, a Törvényszék elferdítette a tényeket, amikor a megtámadott ítélet 94. és 122. pontjában azt állapította meg, hogy a Bővítési Főigazgatóság álláspontja nem kötelező a CFCU-ra nézve. Amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 93. pontjában elismerte, az iratokból kitűnik, hogy e főigazgatóság megkereste a CFCU-t és felhívta, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a Vialto tekintetében, mivel ez utóbbi megsértette szerződéses kötelezettségeit. Az ilyen megkeresés kötelező volt a CFCU-ra nézve. A tények ilyen elferdítése a Törvényszék téves jogalkalmazását eredményezte. A Törvényszéknek arra a következtetésre kellett volna jutnia, hogy a Bővítési Főigazgatóság köteles volt meghallgatni a Vialtót, mielőtt a szóban forgó szerződésben előírt szükséges intézkedések alkalmazását kérte a CFCU-tól, figyelemmel arra, hogy a Vialto megsértette szerződéses kötelezettségeit. Harmadszor, a Vialto meghallgatáshoz való jogát a Bővítési Főigazgatóságnak a szóban forgó szerződés vagy a szerződés Vialto által teljesített része végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó ajánlásával összefüggésben is tiszteletben kellett volna tartania. A fellebbező ugyanis a 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítéletre (C-558/17 P, EU:C:2019:289) hivatkozva azzal érvel, hogy a meghallgatáshoz való jogot akkor is tiszteletben kell tartani, ha valamely uniós intézmény nem kötelező ajánlásokat fogalmaz meg.

110. A Bizottság osztja a meghallgatáshoz való jog Törvényszék általi megközelítését, és a harmadik jogalap elutasítását kéri.

2. Értékelés

111. Harmadik fellebbezési jogalapjával a fellebbező egy sor, egymással nem egyértelműen összefüggő érvre hivatkozik, téves jogalkalmazás és a tények elferdítése ürügyén. Lényegében három érvet ad elő. Először is a Vialto vitatja a Törvényszék által annak vizsgálata céljából, hogy a Bővítési Főigazgatóság megsértette-e a meghallgatáshoz való jogát, azon ténynek tulajdonított relevanciát, hogy az OLAF meghallgatta őt. Másrészt azt kifogásolja, hogy a Törvényszék elferdítette a tényeket, amikor azt állapította meg, hogy a Bővítési Főigazgatóság Vialto tekintetében meghozandó intézkedésekre vonatkozó, a CFCU-val közölt álláspontja nem volt kötelező az utóbbira nézve, ami téves jogalkalmazáshoz vezetett. Harmadszor, a Vialto arra

[27] Lásd ebben az értelemben: 2020. szeptember 22-i Ausztria kontra Bizottság ítélet (C-594/18 P, EU:C:2020:742, 47. és 50. pont).

hivatkozik, hogy a Bővítési Főigazgatóság nem tartotta tiszteletben a meghallgatáshoz való jogát a szóban forgó szerződés vagy a szerződés Vialto által teljesített része végrehajtásának felfüggesztésére irányuló felhívásával összefüggésben sem.

112. Ami a második érvet illeti, a megtámadott ítélet nem vitatott 89. pontjából kitűnik, hogy 2016. október 13-i levelében a Bővítési Főigazgatóság arról tájékoztatta a CFCU-t, hogy álláspontja szerint az, hogy a fellebbező megtagadta az OLAF vizsgálatában való együttműködést, azt eredményezte, hogy a Vialto megsértette az általános feltételek 25. cikkének (2) és (3) bekezdését, és hogy ebben az összefüggésben felhívta a CFCU-t arra, hogy a szerződésszegés tekintetében ugyanezen általános feltételek alapján tegye meg a megfelelő intézkedéseket. E tekintetben hozzátette, hogy a CFCU az egyik gyakorlati lehetőségnek tekintheti a szóban forgó szerződés vagy annak a fellebbező által teljesített része végrehajtásának felfüggesztését.

113. Amint azt a fellebbező a fellebbezésében elismeri, a Bővítési Főigazgatóság fent hivatkozott 2016. október 13-i levélváltásából, valamint a CFCU 2016. november 11-i leveléből kifejezetten kitűnik, hogy a Bizottság *felhívta* az utóbbit, hogy tegye meg a szerződésszegéssel kapcsolatos megfelelő intézkedéseket. Ez nem pusztán egy fordulat, hanem e kikötések az IPA keretében kötött szerződésre irányadó szabályokat és a hatáskörök eljáró hatóságok közötti megosztását tükrözik.

114. Míg az általános költségvetéssel kapcsolatos átfogó végső felelősség a Bizottságnál marad, a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban az érintett program irányítását és végrehajtását a lebonyolító szervezetre kell bízni.[28] Ezt a Bíróság már kiemelte az ítélkezési gyakorlatában. Ugyanis „a harmadik országok által odaítélt olyan közbeszerzési szerződések, amelyek – a decentralizált igazgatás elvét tiszteletben tartva – az IPA alapján támogatásban részesülhetnek, továbbra is nemzeti szerződések maradnak, amelyek előkészítésére, megtárgyalására és megkötésére kizárólag az azok nyomon követéséért felelős nemzeti ajánlatkérő szerv jogosult, a Bizottság képviselőinek az e közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásában való részétele pedig kizárólag annak megállapítására korlátozódik, hogy teljesültek-e az uniós finanszírozási feltételek. Ezenkívül azok az ajánlattevő vállalkozások, amelyeknek a szóban forgó szerződést odaítélik, csak a szerződésért felelős harmadik országgal állnak jogviszonyban és a Bizottság képviselői által hozott intézkedések vonatkozásukban nem válthatják fel e harmadik ország határozatát az Európai Unió határozatával.”[29]

115. A fenti megfontolásokra tekintettel úgy vélem, hogy nem lehet arra következtetni, hogy elferdítették a tényeket, illetve tévesen alkalmazták a jogot a megtámadott ítélet 94. és 122. pontjában, amelyekben a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a fellebbezőt a szóban forgó szerződésből kizáró határozatot a CFCU anélkül hozta meg, hogy kötné a Bővítési Főigazgatóság ilyen értelmű állásfoglalása.

116. Ugyanakkor függetlenül attól, hogy a Bizottság és a Vialto között nem áll fenn szerződéses jogviszony, az a kérdés, hogy az előbbinek meg kellett volna-e hallgatnia a fellebbezőt, mielőtt a CFCU-val közölte javaslatait, ettől elkülönült probléma.

117. A Charta 41. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy a megfelelő ügyintézéshez való jog magában foglalja nevezetesen először is mindenkinek a jogát arra, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések meghozatala előtt meghallgassák, továbbá mindenkinek a jogát arra, hogy a

[28] Lásd a 718/2007 rendelet 10. cikkének (1) és (2) bekezdését.

[29] 2013. július 4-i Diadikasia Symvouloi Epicheiriseon kontra Bizottság és társai végzés (C-520/12 P, nem tették közzé, EU:C:2013:457, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

személyére vonatkozó iratokba a bizalmas adatkezeléshez, illetőleg a szakmai és üzleti titokhoz fűződő jogos érdekek tiszteletben tartása mellett betekintsen, végül pedig az igazgatási szervek azon kötelezettségét, hogy döntéseiket indokolják. Közelebbről a meghallgatáshoz való jog mindenki számára biztosítja azt a lehetőséget, hogy hasznos és hatékony módon ismertesse álláspontját a közigazgatási eljárásban és minden olyan határozat meghozatala előtt, amely az érdekeit hátrányosan érintheti. [30]

118. A jelen ügyben, függetlenül attól, hogy a Vialto szóban forgó szerződésből való kizárásáról szóló határozatot a CFCU, nem pedig a Bizottság hozta, aligha állítható, hogy a Bizottság által a CFCU-hoz intézett azon felhívás, hogy a szóban forgó szerződés Vialto általi megsértése tekintetében hozzon megfelelő intézkedéseket, valamint azon döntése, hogy úgy tekinti, hogy a Vialto szolgálatásaiért e szerződés keretében folyósított összeg nem finanszírozható az Unió költségvetéséből, nem minősül a Charta 41. cikke (2) bekezdésének értelmében vett olyan határozatnak, amely hátrányosan *érintheti* érdekeit. Teljesen egyértelmű, hogy még ha a CFCU is hozta meg a tényleges határozatot, a Bizottság beavatkozása ezen eljárás fontos – sőt akár döntő – szakasza volt.

119. Egyébiránt, bár vitathatatlan, hogy az OLAF a vizsgálati hatásköreit a Bizottságtól, a kormányoktól, illetve bármely más intézménytől vagy szervtől teljesen függetlenül gyakorolja, [31] a 883/2013 rendeletből az következik, hogy vizsgálatai befejeztével az OLAF csak ajánlási jogkörrel rendelkezik. A 883/2013 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése szerint ugyanis a vizsgálat lezárásakor jelentést kell készíteni. Ezt követően e jelentéshez mellékelik a főigazgató azzal kapcsolatos ajánlásait, hogy az érintett tagállamok intézményei, szervei és hivatalai, valamint hatáskörrel rendelkező hatóságai fellépjenek-e, vagy nem. A külső vizsgálattal összefüggésben a 883/2013 rendelet 11. cikkének (3) bekezdése pontosítja, hogy a jelentéseket és ajánlásokat az érintett tagállamok illetékes hatóságainak, és adott esetben a Bizottság illetékes szolgálatainak kell megküldeni.

120. E jogi keretben tehát egyértelmű, hogy az OLAF vizsgálata által érintett személyeket vagy vállalkozásokat főszabály szerint mind az OLAF-nak, mind az Unió azon intézményének, szervének vagy hivatalának, illetve azon illetékes tagállami hatóságnak meg kell hallgatnia, amely a jelentés és az ajánlások címzettje, mivel végső soron ezen intézmények és tagállami szervek hozzák meg azt a határozatot, amely az előbbieket hátrányosan érinti. [32]

121. Mindazonáltal nem szabad figyelmen kívül hagyni egyrészt azt, hogy a meghallgatáshoz való jog – akárcsak más védelemhez való jogok – megsértését az egyes ügyek sajátos körülményeinek figyelembevételével kell megvizsgálni, [33] másrészt pedig, hogy e konkrét jog kettős célt követ. Egyrészt lehetővé teszi az ügy vizsgálatát, és ily módon előmozdítja a gondos ügyintézéshez fűződő érdeket, ügyelve arra, hogy az érintett közigazgatási szerv a tényeket a lehető legpontosabban és leghelyesebben állapítsa meg. Másfelől lehetővé teszi a hatékony védelem biztosítását az érintett számára. [34]

[30] Lásd ebben az értelemben: 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítélet (C-558/17 P, EU:C:2019:289, 52. és 53. pont); 2020. június 25-i SatCen kontra KF ítélet (C-14/19 P, EU:C:2020:492, 116. és 117. pont).

[31] Lásd az 1999/352 bizottsági határozat 3. cikkét.

[32] Lásd analógia útján, egy uniós intézmény belső bizottságának ajánlásait magában foglaló eljárás keretében: 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítélet (C-558/17 P, EU:C:2019:289, 56. pont).

[33] Lásd ebben az értelemben: 2011. október 25-i Solvay kontra Bizottság ítélet (C-110/10 P, EU:C:2011:687, 63. pont).

[34] Lásd ebben az értelemben: 2020. június 4-i EKSZ kontra De Loecker ítélet (C-187/19 P, EU:C:2020:444, 69. pont).

122. A Bíróság szerint annak a szabálynak, miszerint a kifogást tartalmazó határozat címzettjének olyan helyzetben kell lennie, hogy a határozat elfogadása előtt képes legyen észrevételeit megtenni, az a célja, hogy az illetékes hatóság megfelelően figyelembe vehesse a releváns adatok és tények összességét. Az érintett személy vagy vállalkozás hatékony védelmének biztosítása érdekében e szabálynak többek között az a célja, hogy kijavíthassanak valamilyen hibát, vagy személyes helyzetükre vonatkozó olyan tényekre hivatkozhassanak, amelyek a határozat elfogadása ellen szólnak, vagy az ellen, hogy a határozat ezt vagy azt tartalmazza. [35]

123. A jelen ügyben a megtámadott ítéletből és a Vialto fellebbezéséből kitűnik, hogy a Bizottság azon jogi aktusa, amelynek elfogadása előtt a Vialtót annak álláspontja szerint meg kellett volna hallgatni, a CFCU-hoz 2016. október 13-án intézett levél. [36] Ebben a levélben a Bővítési Főigazgatóság arról tájékoztatta a CFCU-t, hogy az általános feltételek 25. cikkében előírt kötelezettségek ellenére a Vialto nem járult hozzá ahhoz, hogy az OLAF hozzáférjen a vizsgálatai lefolytatásához szükséges információkhoz, bizonyos titoktartási záradékokra és a szóban forgó szerződésre vonatkozó saját értelmezésére hivatkozva.

124. Kétségtelen, hogy e ténybeli információk már szerepeltek a helyszíni ellenőrzésekről szóló jelentésekben. E tekintetben, amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 121. pontjában helyesen megállapította, a fellebbezőnek a 2016. május 6-i levélben megvolt a lehetősége arra, hogy vitassa az e jelentésekben foglalt körülményeket és észrevételeket tegyen azokra vonatkozóan. A Vialtónak a 2016. szeptember 23-i levelében is megvolt a lehetősége arra, hogy előterjessze észrevételeit az OLAF 2016. szeptember 14-i levelére vonatkozóan, amelyben az arról tájékoztatta, hogy őt a szóban forgó projekttel kapcsolatos korrupció vagy csalás gyanújával érintett személynek kell tekinteni. Mindazonáltal sem a megtámadott ítéletből, sem a Bíróság elé terjesztett iratokból, sem pedig a Bizottságnak az e tárgyban a 2021. február 10-i tárgyaláson feltett kérdésekre adott válaszaiból nem tűnik ki az, hogy a Bővítési Főigazgatóságnak, amikor 2016. október 13-án megküldte a vitatott levelet a CFCU részére, tudomása lett volna e dokumentumokról, és *a fortiori* a fellebbező által az azokban kifejtett védekező érvekről. E konkrét körülmények között meg kell állapítanom, hogy nem állítható, hogy a Bizottságnak lehetősége volt arra, hogy a Vialto személyes helyzetére vonatkozó valamennyi releváns információt ténylegesen figyelembe vegye akkor, amikor a CFCU-t felhívta bizonyos szerződéses intézkedések meghozatalára.

125. Következésképpen meg kell állapítanom, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 122. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Vialto nem hivatkozhatott arra, hogy a Bizottság köteles meghallgatni az észrevételeit, mivel a CFCU, nem pedig a Bizottság hozta meg az őt a szóban forgó szerződésből kizáró határozatot.

126. Úgy vélem tehát, hogy a Vialto által a fellebbezésének alátámasztása érdekében hivatkozott harmadik fellebbezési jogalapnak helyt kell adni annyiban, amennyiben az a Bizottság általi meghallgatáshoz való jogának megsértésén alapul. A fellebbezésnek helyt kell adni, és a megtámadott ítéletet hatályon kívül kell helyezni annyiban, amennyiben az azt állapítja meg, hogy a fellebbező nem hivatkozhat a Bizottság azon kötelezettségére, hogy köteles volt meghallgatni az észrevételeit, mielőtt a CPCU meghozta az őt a szóban forgó szerződésből kizáró határozatot.

[35] Lásd ebben az értelemben: 2014. július 3-i Kamino International Logistics és Datema Hellmann Worldwide Logistics ítélet (C-129/13 és C-130/13, EU:C:2014:2041, 38. pont).

[36] Lásd a megtámadott ítélet 89. pontját és a Vialto fellebbezésének 73. pontját. Az e pontban említett két másik levél nem a Bizottság dokumentuma, hanem a CFCU által a konzorciumnak küldött 2016. november 11-i levél, valamint a CFCU által a Vialtónak küldött 2017. január 10-i levél.

VII. A Törvényszék előtti eljárás

127. Az Európai Unió Bírósága alapokmányának 61. cikke értelmében, ha a fellebbezés megalapozott, a Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése esetén az ügyet maga a Bíróság is érdemben eldöntheti, amennyiben a per állása megengedi.

128. A jelen esetben ez a helyzet áll fenn.

129. A Törvényszék ugyanis helyesen emlékeztetett arra a megtámadott ítélet 34. pontjában, hogy az Unió EUMSZ 340. cikk második bekezdése szerinti szerződésen kívüli felelősségének megállapításához több feltétel együttes teljesülése szükséges, nevezetesen az uniós intézménnyel szemben kifogásolt magatartás jogellenessége, a kár tényleges jellege, valamint az intézmény magatartása és a hivatkozott kár közötti okozati összefüggés fennállása. [37]

130. Ami az okozati összefüggésre vonatkozó utolsó feltételt illeti, az az uniós intézmények magatartása és a kár közötti, kellően közvetlen okozati összefüggés fennállására vonatkozik, amely összefüggést a felperesnek kell bizonyítania oly módon, hogy a kifogásolt magatartás kell, hogy legyen a kár meghatározó oka. [38]

131. Mindazonáltal a fenti megfontolásokra tekintettel, mivel arra a következtetésre jutottam, hogy a Törvényszék nem ferdítette el a tényeket, és nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a fellebbezőt a szóban forgó szerződésből kizáró határozatot a CFCU anélkül hozta meg, hogy kötötte volna a Bővítési Főigazgatóság ilyen értelmű állásfoglalása, nem tekinthető úgy, hogy a Bizottságnak felrótt magatartás volt a Vialto által hivatkozott kár meghatározó oka.

132. Következésképpen, mivel a Bíróság már megállapította, hogy amennyiben az Unió szerződésen kívüli felelőssége megállapításának egyik feltétele nem teljesül, a keresetet teljes egészében el kell utasítani anélkül, hogy szükséges lenne az Unió szerződésen kívüli felelősségére vonatkozó többi feltételt megvizsgálni, [39] el kell ismerni, hogy a fellebbező által benyújtott kártérítési kérelmet szükségszerűen és mindenképpen el kell utasítani.

VIII. A költségekről

133. A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikke (2) bekezdésének értelmében, ha a fellebbezés megalapozott és a Bíróság maga hoz a jogvita kapcsán végleges határozatot, a Bíróság határoz a költségekről.

[37] Lásd ebben az értelemben: 2014. október 14-i Giordano kontra Bizottság ítélet (C-611/12 P, EU:C:2014:2282, 35. pont); 2019. szeptember 5-i Európai Unió kontra Guardian Europe és Guardian Europe kontra Európai Unió ítélet (C-447/17 P és C-479/17 P, EU:C:2019:672, 147. pont).

[38] Lásd ebben az értelemben: 2018. december 13-i Európai Unió kontra Gascogne Sack Deutschland és Gascogne ítélet (C-138/17 P és C-146/17 P, EU:C:2018:1013, 22. pont); 2019. szeptember 5-i Európai Unió kontra Guardian Europe és Guardian Europe kontra Európai Unió ítélet (C-447/17 P és C-479/17 P, EU:C:2019:672, 32. pont).

[39] Lásd ebben az értelemben: 2019. szeptember 5-i Európai Unió kontra Guardian Europe és Guardian Europe kontra Európai Unió ítélet (C-447/17 P és C-479/17 P, EU:C:2019:672, 148. pont).

134. E szabályzat 138. cikkének (3) bekezdése, amelyet az említett szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, akként rendelkezik, hogy részleges pernyertesség esetén mindegyik fél maga viseli saját költségeit. Azonban, ha az ügy körülményei alapján indokoltnak látszik, a Bíróság határozhat úgy, hogy a fél saját költségein felül viseli a másik fél költségeinek egy részét is.

135. A jelen ügyben, figyelembe véve azt, hogy a megtámadott ítéletet részlegesen hatályon kívül kell helyezni, de a kártérítési kérelmet el kell utasítani, célszerűnek tűnik úgy határozni, hogy mind a fellebbező, mind pedig a Bizottság viselje mind az elsőfokú eljárással, mind pedig a fellebbezési eljárással összefüggésben felmerült saját költségeit.

IX. Végkövetkeztetés

136. A fenti megfontolások fényében azt javaslom a Bíróságnak, hogy a következőképpen határozzon:

– helyezze hatályon kívül az Európai Unió Törvényszékének 2019. június 26-i Vialto Consulting kontra Bizottság ítéletét (T-617/17, nem tették közzé, EU:T:2019:446), amennyiben az azt állapítja meg, hogy a fellebbező nem hivatkozhat a Bizottság azon kötelezettségére, hogy köteles volt meghallgatni az észrevételeit, mielőtt a CPCU meghozta az őt a szóban forgó szerződésből kizáró határozatot;

– a fellebbezést ezt meghaladó részében utasítsa el;

– utasítsa el a Vialto Consulting által benyújtott, az Európai Bizottság és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) állítólagosan jogellenes magatartása miatt a TR2010/0311.01–02/001. sz. szolgáltatásnyújtási szerződésből való kizárása okán állítólagosan elszenvedett kárának megtérítése iránti keresetet;

– kötelezze a Vialto Consultingot és az Európai Bizottságot arra, hogy maguk viseljék mind az elsőfokú eljárással, mind pedig a fellebbezési eljárással összefüggésben felmerült saját költségeiket.